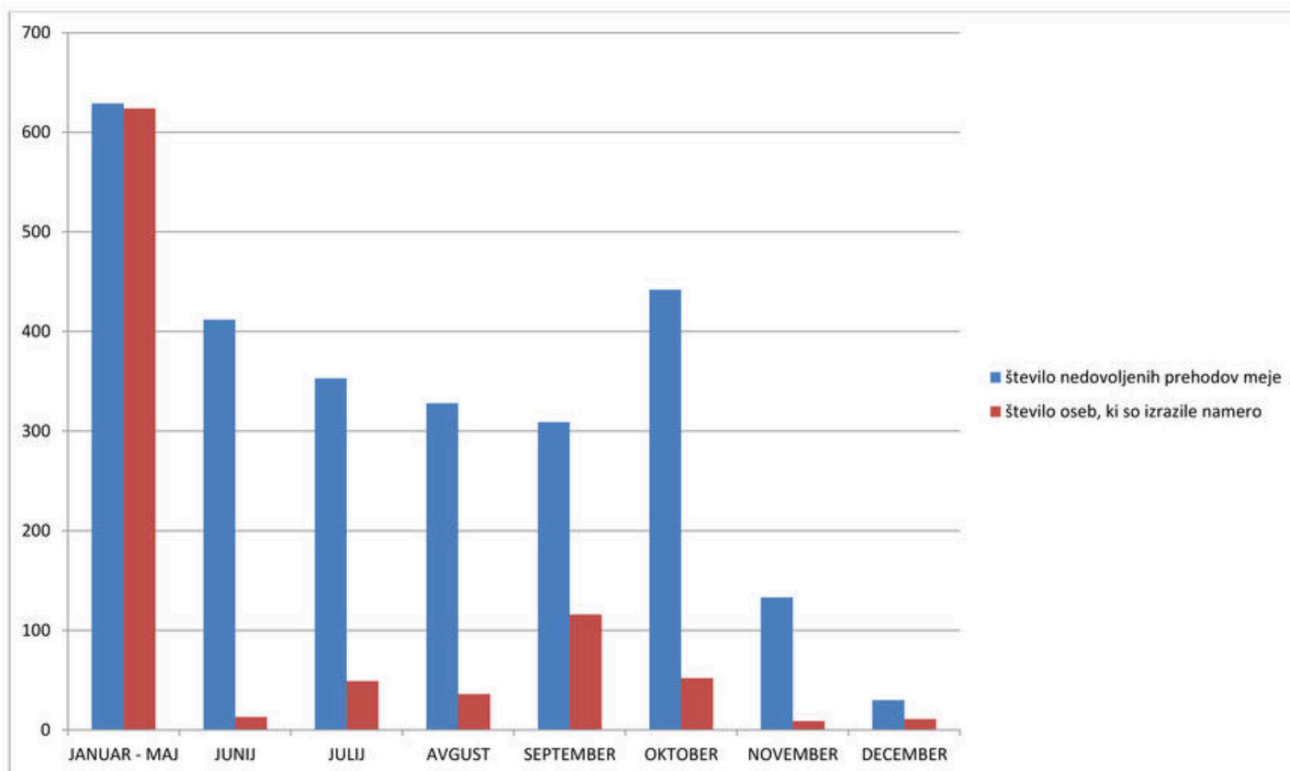

POROČILO O NEZAKONITIH KOLEKTIVNIH IZGONIH NA SLOVENSKO-HRVAŠKI MEJI

Podatki za PP Črnomelj

Poročilo je pripravila civilna iniciativa **Info Kolpa**
s podporo organizacije **Border Violence Monitoring**
v maju 2019

KAZALO

UVOD.....	3
DOSTOPNI PODATKI O SISTEMATIČNEM KRŠENJU PRAVICE DO AZILA S STRANI SLOVENSKE POLICIJE.....	5
EKSTERNALIZACIJA EVROPSKIH MEJ IN SODELOVANJE HRVAŠKE IN SLOVENSKE POLICIJE.....	11
OPIS DELOVANJA TELEFONA.....	17
KAJ SE DOGAJA NA POLICIJSKIH POSTAJAH V SLOVENIJI.....	48
ZAKLJUČEK.....	64
Priloga 1: Policijska navodila z datumom 25. 5. 2018.....	65
Priloga 2: Dopis Varuha človekovih pravic o ugotovitvah ob obisku policijskih postaj.....	69

UVOD

Pričujoče poročilo je plod dela civilnodružbene iniciative, ki je pričela delovati spomladi leta 2018. Civilna pobuda je bila odziv podpore številnim ljudem, ki so bili iz Slovenije vrnjeni na Hrvaško in ki jim je bila kršena pravica do zaprositve za mednarodno zaščito. Veliko število tovrstnih pričevanj je kazalo na sistematično kršitev pravic in zlorabo policijskih pooblastil.

Ustanovili smo telefonsko številko, ki smo jo poimenovali "Info Kolpa". Poročila zavrnenih migrantov so obsegala zaskrbljujoče informacije, ki so nakazovale, da slovenska policija migrante obravnava na načine, ki presegajo njene pristojnosti. Zasledili smo vse pogostejša poročila, da slovenska policija migrante, ki skušajo v Sloveniji zaprositi za azil, brez obravnave izroča hrvaški policiji. Ob tem so zaskrbljujoči tudi številni dokazi, da so migranti, ki so predani hrvaški policiji, žrtev zlorab in nasilja.

Če slovenska policija sodeluje s hrvaško, je to zaskrbljujoče dejstvo, saj se hrvaška policija grozovito znaša nad migranti. Obstaja vrsta dokazov, da hrvaška policija migrante pretepa, muči in okrade, prav tako pa je nekaj migrantov utrpelo tudi trajne telesne poškodbe (invalidnost). Če obstaja sum, da slovenska policija sodeluje pri tem početju, se nam to zdi nedopustno, saj bi to pomenilo, da slovenski organi posredno ali neposredno sodelujejo pri nelegalnem mejnem režimu in tudi pri zločinih nad migranti.

Namen telefona je bil navezati stik z migranti, ki se nahajajo na področju Republike Slovenije (RS) in želijo zaprositi za azil. Predpostavljali smo, da bo mreža državljanov RS, ki bo predstavljala posrednika med migranti in policijskimi enotami, zmanjšala število ilegalnih vračanj beguncev brez uresničene pravice do azilnega postopka. Prav tako smo migrantom, ki so se znašli na območju RS, pomagali, da so navezali hiter in varen stik z najbližjo policijsko postajo.

Poročilo obsega analizo dostopnih podatkov iz javnih virov in že obstoječih poročil, ki so jih pripravile različne organizacije na terenu, ter informacije, pridobljene z delovanjem telefonske linije Info Kolpa. Telefonsko linijo je sprva, julija 2018, vzpostavila organizacija Pravno-informacijski center nevladnih organizacij (PIC), saj je na osnovi številnih pričevanj postalo jasno, da je slovenska policija začela s sistematičnim kršenjem pravice do azila in izvajanjem kolektivnih izgonov migrantov na Hrvaško pod pretvezo meddržavnega sporazuma. PIC se je v začetku septembra iz vodenja številke umaknil, skupina Info Kolpa pa je nadaljevala z drugo številko. To obdobje - med 11. 9. in 7. 11. 2018 - zajema pričujoče poročilo. Telefonska številka je bila namenjena obveščanju migrantov o njihovih pravicah in sprejemanju informacij o kršitvah le-teh. Nekatere skupine migrantov so številko kontaktirale, ko so že bile na ozemlju RS, z izrecno željo, da naj se v njihovem imenu obvesti najbližjo policijsko postajo o njihovi geografski lokaciji in nameri o zaprositvi za mednarodno zaščito, kar je bilo tudi storjeno s klicem na pristojno policijsko postajo ali sporočilom na elektronski naslov postaje. Takšnih skupinskih primerov je v poročilu zabeleženih 20 (106 oseb), od tega so bile v 6 primerih osebe sprejete v azilni postopek v RS (27 oseb), v 7 primerih so bile vrnjene na Hrvaško in nato preko zelene meje neformalno v Bosno in Hercegovino (BiH) (skupaj 39 oseb), zgolj ena oseba pa je po izročitvi na Hrvaško lahko začela postopek za mednarodno zaščito in ni bila izgnana v BiH. V 7 primerih (39 oseb) ni znano, kaj se je z osebami zgodilo, saj se po posredovanju slovenske policije niso več javile.

Za to obstajajo trije verjetni razlogi:

- osebe niso želele nadaljnje komunikacije;
- policisti so jim zasegli telefone zaradi izvajanja preiskave;
- telefoni so bili uničeni ali odvzeti pri izgonu v BiH s strani hrvaške policije.

Proti koncu leta 2018 je komunikacija po telefonu zamrla. Postalo je namreč očitno, da policija vztraja pri praksi sistematičnega zavračanja in izgonov prosilcev za azil, četudi je bila predhodno obveščena o njihovem namenu podati prošnjo za azil v RS in četudi so bile s tem seznanjene druge državne institucije in nevladne organizacije, ki se ukvarjajo z varovanjem človekovih pravic. Zato telefonska številka ni več služila svojemu prvotnemu namenu nudenja pomoči ljudem v stiski. Namen vzpostavitve številke je bil intervenirati v nezakonito in neetično ravnanje policije, ki množico ljudi namerno in sistematično zadržuje v nečloveških življenjskih razmerah in izpostavlja brutalnemu nasilju. Omenjeno policijsko nasilje je prispevalo tudi k temu, da so se ljudje pred policijo skrivali po gozdovih in/ali prečkali nevarne rečne tokove, zaradi česar beležimo tudi primere smrti zaradi izčrpanosti, podhladitve ali utopitve (glej incident pri reki Reki, str. 58 v tem poročilu).

V zadnjem času je postalo jasno, da tudi pristojne državne institucije nočejo jasno ugotoviti in obsoditi sistematičnih kršitev človekovih pravic s strani policije in MNZ, ki je takšno delovanje ukazalo z internimi navodili. Namen tega poročila je zato opozoriti na konkretne kršitve, kolektivne izgone, sistematično zavračanje pravice do azila, zlorabe pooblastil na policijskih postajah in na nasilje nad migranti, ki poteka med policijskimi postopki na slovenski in hrvaški strani meje.

DOSTOPNI PODATKI O SISTEMATIČNEM KRŠENJU PRAVICE DO AZILA S STRANI SLOVENSKE POLICIJE

Slovenija leži na robu schengenskega območja, znotraj katerega naj se ne bi izvajalo mejnega nadzora. Posledično je nadzor na zunanjem robu tega območja toliko bolj okrepljen in militariziran, saj tukajšnje države s svojim represivnim aparatom opravljajo funkcijo varovanja in poostrelega nadzora. To funkcijo slovenska policija na meji uveljavlja že dlje časa, pogosto tudi z nezakonitim delovanjem in grobim kršenjem človekovih pravic. Najbolj očitno se je to pokazalo lani s sistematičnim kršenjem pravice do mednarodne zaščite in množičnimi izgoni na Hrvaško na podlagi sporazuma med obema državama, ki je v [veljavi](#)¹ od leta 2006 in dopušča vračanje ljudi brez kakršnegakoli varstva pravic ali pravnih varoval. Na podlagi tega sporazuma je bilo v letu 2018 iz Slovenije na Hrvaško izgnanih 4653 ljudi.

Številnim je tako onemogočena zaprositev za azil v RS: vrnjeni so hrvaški policiji, kjer so izpostavljeni nevarnostim fizičnega in psihičnega nasilja, mučenja, kraje in izgona prek zelene meje v BiH. Nevladne organizacije v Sloveniji so že [julija 2018](#) poročale, da slovenska policija preprečuje migrantom, da bi zaprosili za azil v RS, in jih nezakonito vrača na Hrvaško². Takšno ravnanje policije so v poročilih nevladnih organizacij Amnesty International in PIC v intervjujih potrdili migranti, ki so bili iz Slovenije vrnjeni na Hrvaško in nato v BiH. Očitke o nepravilnem ravnanju je vodstvo policije in notranje ministrstvo z nekdanjo ministrico Vesno Györkös Žnidar takrat vztrajno [zanikalo](#)³. Kljub jasnim dokazom o nezakonitem ravnanju se je obsodb vzdržala tudi varuhinja človekovih pravic Vlasta Nussdorfer. Ta je celo imela tiskovno konferenco skupaj z Ministrstvom za notranje zadeve, na kateri je bilo ministrici Györkös Žnidar omogočeno, da iz prostorov Varuha človekovih pravic javno obtoži nevladnike organiziranja migracij. S tem je sprožila medijski [linč](#)⁴ proti PIC, četudi je ta zgolj obveščal policijo o namerah oseb, ki so želele zaprositi za mednarodno zaščito in so se nahajale na območju Republike Slovenije. Na neupravičene obtožbe ministrice se je odzval tudi Matevž Krivic⁵.

Očitne nepravilnosti v ravnanju slovenske policije pri obravnavi oseb, ki so vstopile na območje RS in so imele namen zaprositi za mednarodno zaščito, so razvidne že iz samih statistik, ki jih je na svoji spletni strani objavila slovenska policija. **V letu 2018 je slovenska policija obravnavala 9149 nezakonitih**

¹<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2006-02-0040?sop=2006-02-0040>

²Amnesty International Slovenia: <https://www.amnesty.si/prisilna-vracanja>

Pravno-informacijski center: <http://pic.si/porocilo-o-ugotovitvah-in-opazanjih-o-izvajanju-postopkov-vracanja-in-spostovanju-nacela-nevracanja-non-refoulement/>

³<https://www.policija.si/medijsko-sredisce/sporocila-za-javnost/sporocila-za-javnost-gpue/97797-odziv-na-koncno-porocilo-varuha-clovekovih-pravic-rs-glede-obravnavne-migrantov-na-policijskih-postajah-crnomelj-in-metlika>

⁴<http://novaz4tv.si/slovenija/politika/objavljamo-ekskluzivne-dokaze-kako-so-slovenske-nevladne-organizacije-vpletene-v-nezakonito-uvazanje-migrantov/>

⁵<https://f2.vecer.com/krivic-kaksen-zlocin-je-ce-poves-nekomu-kaksne-pravice-ima-6569583>

prehodov meje, na Hrvaško pa je bilo po mednarodnem sporazumu o vračanju prisilno vrnjenih 4653 oseb⁶. Velika večina ilegalnih prehodov meje predstavlja prehode slovensko-hrvaške meje, vendar iz statističnih podatkov ni razvidno, koliko prehodov natančno. Število vrnjenih oseb na Hrvaško predstavlja več kot polovico vseh oseb, ki so bile obravnavane zaradi ilegalnega prehoda meje. V celotnem letu 2018 je v Sloveniji za azil zaprosilo 2875 oseb, pri čemer ta številka ne zajema tudi tistih, ki so zaprosili za mednarodno zaščito po tem, ko so bili vrnjeni v RS po dublinskem postopku. V letu 2017 je bilo na policijskih postajah obravnavanih 1934 ilegalnih prehodov meje, hrvaškim policistom je bilo vrnjenih 767 oseb, za azil pa je zaprosilo 1476 oseb. Pri tem je vredno pripomniti, da ni znano, koliko oseb je bilo vrnjenih na Hrvaško v neformalnem postopku z neposrednim prevozom do meje, prav tako pa je bil marsikdo vrnjen več kot enkrat.

Sistematična praksa onemogočanja pravice do azila in množičnih vračanj se je v lanskem letu začela konec maja, ko je nekdanji generalni direktor policije Simon Velički v navodilu z datumom 25. 5. 2018 slovenskim policistom naročil, naj v mešanih patroljah slovenskih in hrvaških policistov osebe, ki jih ujamejo pri ilegalnem prečkanju meje, vrnejo v obravnavo hrvaški policiji. Hrvaška policija je zanikala⁷, da bi bila kakorkoli obveščena o tem navodilu, očitno pa je, da se je z junijem na slovenskih policijskih postajah uveljavila praksa:

1. množičnega onemogočanja tega, da bi migranti lahko izrazili namero o zaprositvi za azil

in

2. sistematičnih kolektivnih izgonov na Hrvaško.

Pisarna Varuha človekovih pravic je februarja letos v svojem končnem poročilu o obisku policijskih postaj objavila podatke o ilegalnih prehodih mej in številu izraženih namer o zaprositvi za azil. **Na PP Črnomelj so v mesecu maju 2018 obravnavali 379 oseb, od katerih jih je 371 zaprosilo za azil, kar predstavlja skoraj 98-odstotni delež vseh obravnavanih oseb. V mesecu juniju je na PP Črnomelj prišlo do drastičnih sprememb v vodenju postopkov: od 412 obravnavanih oseb je za azil zaprosilo zgolj 13 oseb, kar predstavlja zgolj 3 odstotke vseh oseb v primerjavi z 98 odstotki v mesecu maju⁸. Ta podatek priča o prikrivanju dogajanja na mejnih policijskih postajah in množičnih malverzacijah pri vodenju azilnih postopkov s strani slovenske policije.** Takšna radikalna sprememba v vodenju postopkov korelira z izdajo spornega navodila s strani direktorja policije Simona Veličkega o vračanju migrantov hrvaški policiji v primeru mešanih patrolj z dne 25. 5. 2018.

Praksa kršenja zakonodaje z onemogočanjem pravice do azila je z mesecem junijem postala sistematična in se je s PP Črnomelj razširila tudi na ostale obmejne postaje, kot so na primer PP Metlika, PP Ilirska

⁶https://www.policija.si/images/stories/Statistika/MejnaProblematika/IlegalneMigracije/2018/Januar-december_2018.pdf

⁷<https://www.dnevnik.si/1042857430/slovenija/policija-skriva-ravnanje-z-migranti-in-raje-tozi-informacijsko-pooblascenko> ; <https://www.dnevnik.si/1042845762>

⁸ http://www.varuh-rs.si/fileadmin/user_upload/word/2019_2_14_-_NOVKONF/Koncno_porocilo_o_delu_policije_na_meji_s_Hrvasko_-_VCP_RS_-_februar_2019.doc

Bistrica in PP Dragonja, kršitve pa so prisotne tudi na drugih območjih. V navodilih⁹ za obravnavo migrantov s strani vodstva policije je neposredno s podpisi udeležena tudi sedanja generalna direktorica Tatjana Bobnar, ki je pred tem od leta 2009 opravljala funkcijo namestnice generalnega direktorja policije in je morala biti o nezakonitem delovanju policistov na meji gotovo obveščena. Cenzurirana verzija policijskih navodil z datumom 25. 5. 2018 je priložena na koncu tega poročila. Navkljub zahtevi informacijske pooblaščenke o razkritju celotnih navodil skuša policija preprečiti razkritje cenzuriranih delov s tožbo na Upravnem sodišču RS, saj naj bi to ogrozilo izvajanje policijskih postopkov. Spomnimo, da hrvaška policija zanika, da bi vedela za takšno navodilo. **Navodila najverjetneje vsebujejo tudi usmeritve za ravnanje z migranti, ki je v neskladju z zakonodajo in osnovnimi etičnimi standardi ravnanja z osebami, ki so v ranljivem položaju. Prav tako obstaja sum, da navodila vsebujejo napotek, naj policisti osebe razvrščajo na podlagi njihove narodnosti. Po našem mnenju se skuša s tožbo zakriti odgovornost vodstva policije za izdajo nezakonitih in neetičnih usmeritev za policiste na meji in resno ogrožanje varnosti več tisoč ljudi, ki so bili zaradi nezakonitega kolektivnega izгона dodatno izpostavljeni možnosti mučenja in kraje s strani hrvaške policije¹⁰ ter posredno vlogo slovenske policije pri izgonu prek zelene meje v BiH, kjer ni zadostne infrastrukture za nastanitev večjega števila brezdomnih oseb.**

Nepravilnosti v delovanju policije in utemeljen sum o obstoju spornih praks je v vmesnem poročilu ugotavljal tudi urad Varuha človekovih pravic. Ta je brez predhodne najave 19. 6. 2018¹¹ obiskal policijski postaji Črnomelj in Metlika, kjer je ugotovil, da manjka resna obravnava osebnih okoliščin vsakega posameznika, v kateri bi policija lahko brez dvoma ugotovila, da oseba ni podala prošnje za azil ali pa ta ni bila uslišana¹². Dvomljivo prakso presojanja o utemeljenosti prošnje za azil je Varuh ugotavljal na podlagi skopih izjav policije v uradnih zapisnikih in drugih dokumentacijah. Tako je v enem izmed zapisnikov o izročitvi in sprejemu oseb, ki se vodijo zaradi izvedbe sklenjenega mednarodnega sporazuma o vračanju med Slovenijo in Hrvaško, kot razlog vračanja zapisano, da je oseba »ekonomski migrant«. V drugih zapisnikih so bile po drugi strani kot razlog zapustitve matičnih držav navedene vojne razmere in versko preganjanje, kot njihova ciljna država sta bili zapisani Slovenija ali Nemčija, vendar so bile dotične osebe kljub temu vrnjene na Hrvaško na podlagi meddržavnega sporazuma o izročitvah ob ilegalnem prehodu meje. Na tem obisku so uslužbenci urada Varuha človekovih pravic potrdili tudi, da je na PP Črnomelj prisotna oseba, ki jo je policija obravnavala 7. 6. 2018.

⁹ Tatjana Bobnar je podpisana pod internimi navodili za policijo "Načrt za izvedbo poostregega nadzora" z datumom 30. 5. Cenzurirana verzija navodil je dostopna na: <https://push-forward.org/porocilo/report-illegal-practice-collective-expulsion-slovene-croatian-border>.

¹⁰ Glej poglavje "Kršitve na Hrvaškem".

¹¹ <https://www.rtvsl.si/slovenija/urad-varuha-clovekovih-pravic-policija-v-crnomlju-in-metliki-zanemarja-osebne-okoliscine-prebeznikov/463823>

¹² <http://www.varuh-rs.si/medijsko-sredisce/sporocila-za-javnosti/novice/detajl/vmesno-sporocilo-o-aktivnostih-in-ugotovitvah-varuha-glede-ocitkov-zavracanja-moznosti-podajan/>

Ta oseba je ravnanje policije opisala takole: “[V]erbalno agresivni (govorili naj bi jim grde besede in njihov ton je bil zelo osoren). Eden izmed tujcev je na vprašanje, če lahko gre na stranišče, dobil udarec v obraz, drugi tujec (ker ni razumel angleškega ukaza, da se mora uleči na tla) pa je najprej dobil brco, nato se je ulegel v napačno pozicijo in takrat ga je policist oplazil z električno palico (to je opisal kot “It was black colour it was in three steps”). Po osebni preiskavi jih je policija peljala v manjši kontejner. Policija jim je ob podpisu dokumentov zagotovila, da podpisujejo dokumente za azil in da jih bodo naslednji dan odpeljali v begunski kamp, a jih je naslednji dan z avtom odpeljala na postajo hrvaške mejne policije.”¹³ Takšno nasilno ravnanje ne velja za vse primere, vendar vseeno priča o načinu vodenja postopkov obravnave migrantov na policijskih postajah. Navkljub očitnim dokazom o sistematičnem kršenju človekovih pravic na policijskih postajah so 7. 9. 2018 uslužbenci pisarne Varuha človekovih pravic pod vodstvom Vlaste Nussdorfer izvedli tiskovno konferenco skupaj z nekdanjo ministrico za notranje zadeve Vesno Györkös Žnidar in nekdanjim državnim sekretarjem Boštjanom Šeficem, ki sta bila v vrhu Ministrstva za notranje zadeve v času izdaje depeš in nezakonitega ravnanja policije. Oba sta neposredno odgovorna za sistematično kršenje pravice do mednarodne zaščite in prikrivanje nezakonitih praks pri vodenju postopkov z migranti na meji. Na omenjeni tiskovni konferenci je bilo sporočilo pisarne Varuha, da na podlagi obstoječih dokazov ni mogoče ne potrditi ne ovreči pričevanja oseb, ki jim je bila onemogočena možnost zaprositve za mednarodno zaščito in so bile podvržene nasilju policije. Prav tako je 26. in 27. 9. 2018 policijske postaje Ilirska Bistrica, Črnomelj in Metlika obiskala delegacija Urada Visokega komisariata Združenih narodov za begunce (UNHCR) iz regionalne pisarne v Budimpešti. Ta obisk je bil napovedan. Delegacija je pohvalila korektno delo policije in ni zaznala nobenih resnih kršitev v postopkih.¹⁴ Varuh človekovih pravic je 15. 2. 2019 izdal tudi končno poročilo o ravnanju policistov na meji¹⁵, ki vsebuje statistike o osebah, ki so bile obravnavane zaradi ilegalnega prehoda meje, pa tudi podatke o številu oseb, ki so zaprosile za mednarodno zaščito (*slika 1*). Vendar Varuh človekovih pravic ne glede na jasnost podatkov, ki pričajo o očitnih spremembah v vodenju postopkov, ni bil pripravljen ovreči ali potrditi očitkov o nezakonitem ravnanju policije oziroma vsaj sprožiti resne preiskave, ki bi vodila do razjasnitev. Prav tako ima Varuh tu bi celotno vsebino cenzuriranih policijskih navodil, ki sovpadajo z drastičnim padcem števila prosilcev za azil, vendar tega do danes še ni storil.

V depešah in poročilih¹⁶ se vodstvo slovenske policije sklicuje na tako imenovane “**zlorabe azilnih postopkov**”. Nujno je omeniti, da odločanje, kdo je upravičen do azila in kdo ne, ni v pristojnosti policije ali prevajalcev, ki jih spremljajo. Drži, da številni prosilci za azil po nastanitvi v kampih ne ostanejo v Sloveniji, temveč potujejo naprej v druge države, običajno v tiste, kjer živijo njihovi sorodniki, ki jim lahko nudijo podporno okolje. **Pomemben razlog za predčasno zapustitev države je tudi dejstvo, da azilni**

¹³ Na strani 6 v Dopisu Varuha za človekove pravice v prilogi tega poročila.

¹⁴ <https://www.policija.si/medijsko-sredisce/sporocila-za-javnost/sporocila-za-javnost-gpue/95803-testno-sporocilo>

¹⁵ <http://www.varuh-rs.si/medijsko-sredisce/sporocila-za-javnosti/novice/detajl/varuh-o-zahtevi-za-oceno-ustavnosti-uredbe-o-hrupu-in-ravnanju-policistov-na-juzni-meji/?cHash=01f3753d10cfc268a8ef4d79dce85363>

¹⁶ <https://www.delo.si/novice/slovenija/kje-je-meja-nevladnikov-90953.html>. Glej tudi prilogo 1 v poročilu.

postopki v Sloveniji lahko trajajo tudi leto dni in več¹⁷, za delovno dovoljenje je treba čakati 9 mesecev¹⁸, mesečna žepnina pa znaša 18 evrov¹⁹. Takšne razmere, v katerih ni možnosti preživetja in integracije, silijo ljudi, da zapustijo državo in iščejo možnosti za preživetje drugje. Dolgotrajni in zapleteni birokratski postopki, restriktivna zakonodaja in nasilje na meji postavljajo Slovenijo v strukturno vlogo države na robu Evropske unije, katere naloga je vzpostavljanje pogojev, ki migracije otežujejo in ljudem onemogočajo dostop do sredstev za dostojno življenje. To vlogo pa izpolnjuje brez ozira na nasilje, ki ga povzroča, in sistematične kršitve nacionalne in mednarodne zakonodaje, ki zadeva varstvo človekovih pravic.

Slovenska policija je tako v letu 2018 na Hrvaško uradno vrnila 4653 oseb, ki jih je obravnavala zaradi ilegalnega prehoda meje. V veliki večini teh primerov je bila kršena pravica do azila. Glede na pričevanja oseb, ki so bile verižno vrnjene prek Hrvaške v BiH, postopke na slovenskih policijskih postajah v mnogih primerih spremljajo tudi nasilje, grožnje in podpisovanje dokumentov v slovenščini brez prevodov.²⁰ Po prijemu so osebe pripeljane na policijsko postajo, kjer sledijo odvzem prstnih odtisov, slikanje obraza ter hiter in površen intervju s pomočjo prevajalca. V poročilih terenske skupine No Name Kitchen (NNK) zasledimo tudi pričanja o očitni agresiji, rasizmu in pristranskosti nekaterih prevajalcev²¹. Pogosto prevajalci tudi zaslišujejo prosilce za azil, za kar niso usposobljeni ali pooblaščen. Temu sledi odvzem 250–500 evrov (ki jih policija odvzame tudi na silo s preiskovanjem žepov) zaradi prekrška ilegalnega prehoda meje in nastanitev v celici ali kontejnerju. Včasih so zagotovljena suha oblačila, voda in nekaj hrane, včasih pa so osebe prisiljene spati v mokrih oblačilih na tleh, brez hrane ali vode. Po več urah ali dnevih sledi vrnitev v roke hrvaške policije po meddržavnem sporazumu. Vredno je opomniti, da postopki tega sporazuma, ki je v veljavi že od leta 2006, niso v skladu z osnovnimi pravnimi načeli, saj ne omogočajo minimalnega pravnega varstva v obliki svetovanja ali pritožbe. V veliki večini primerov nato sledi ponovna obravnava na hrvaški policijski postaji in izgon preko zelene meje v BiH. Ta postopek na meji praviloma spremljata tepež ter kraja telefonov in denarja. V organizaciji UNHCR so v poročilu *Desperate Journeys*²², ki so ga objavili septembra 2018, med 2500 izprašanimi osebami, ki so bile prisilno vrnjene iz Hrvaške v BiH, zabeležili 1500 primerov zavrnitve pravice do dostopa do azila in 700 primerov

¹⁷ <https://www.primorske.si/slovenija/v-sloveniji-ta-mesec-drasticno-upada-stevilo-prose>

Glej tudi: <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:kRR4X8dXAUoJ:pic.si/wp-content/uploads/2017/01/PIC-izjava-o-azilnih-zaostankih-11.-1.-2017.pdf+&cd=3&hl=sl&ct=clnk&gl=si&client=firefox-b-d>

¹⁸23. člen Zakona o zaposlovanju in delu tujcev: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO6002>

¹⁹ <https://www.mladina.si/183082/ne-2000-pac-pa-18-evrov/>

²⁰ Pushbacke iz Slovenije je v svojem poročilu zabeležila tudi skupina Border Violence Monitoring:

<https://www.borderviolence.eu/violence-reports/july-31-2018-1000-slovenia-dol/>;

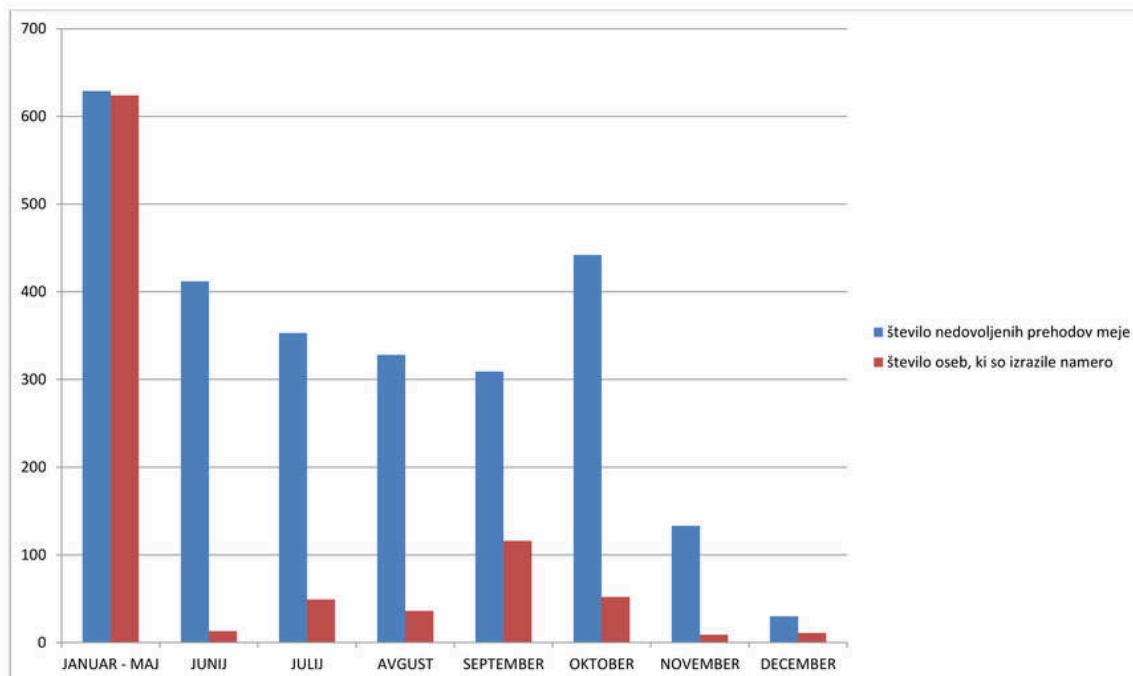
<https://www.borderviolence.eu/violence-reports/march-17-2019-2100-croatia-slovenia-border-with-mountains-surrounding-them-the-border-police-station-was-in-front-of-them/>;

<https://www.borderviolence.eu/violence-reports/december-30-2019-0000-vinica-slovenia/>;

<https://www.borderviolence.eu/violence-reports/august-21-2018-1600-caught-and-attacked-by-the-police-in-the-inner-slovenian-land-in-a-forest-by-the-town-cromelj-viz-map-below/>

²¹Primer: <https://www.borderviolence.eu/violence-reports/february-10-2019-1430-novo-mesto-slovenia/>.

nasilja v obliki tepeža in kraj. Slovenska policija tako zdaj že od junija zavestno množično izroča migrante hrvaški policiji, čeprav ve, da bodo lahko izpostavljeni brutalnemu nasilju s strani hrvaških državnih organov. Na ta način aktivno in ob polni vednosti krši načelo nevračanja v primeru nevarnosti mučenja, zato je nujno takojšnje prenehanje veljavnosti meddržavnega sporazuma o izročitvah, pod pretvezo katerega se dogajajo sistematične in grobe kršitve človekovih pravic.

Podatki za PP Črnomelj

Slika 1: Delež oseb, ki so bile obravnavane zaradi ilegalnega prehoda meje, v primerjavi s številom oseb, ki so zaprosile za azil, na PP Črnomelj (vir: Končno poročilo o aktivnostih in ugotovitvah Varuha o ravnanju policistov z begunci oziroma tujci na meji s Hrvaško, Varuh človekovih pravic RS, 2018).

²²<https://www.unhcr.org/desperatejourneys/>

EKSTERNALIZACIJA EVROPSKIH MEJ IN SODELOVANJE HRVAŠKE IN SLOVENSKE POLICIJE

Odkar se je migracijska pot, ki je vodila preko Madžarske, preusmerila in poteka čez Hrvaško in Slovenijo, hrvaška policija kot varuhinja meje Evropske unije izvaja fizično nasilje nad migranti, ki prečkajo hrvaško mejo, da bi tako utrdila neprepustnost svojih in evropskih meja. Hrvaška policija večino migrantov, ki jih ujame, pretepe, jim vzame telefone in denar ter jih nato prežene na drugo stran meje z BiH. O fizičnem nasilju hrvaške policije nad migranti redno poročajo mediji ter hrvaške in druge nevladne organizacije. O brutalnem nasilju so poročali tako mednarodni mediji ([Guardian](https://www.theguardian.com)²³, [New York Times](https://www.nytimes.com)²⁴...) kot mednarodne humanitarne organizacije ([UNHCR](https://www.unhcr.org)²⁵, [Save the Children](https://www.savethechildren.org)²⁶ in [Human Rights Watch](https://www.hrw.org)²⁷). Prav tako je decembra 2018 nevladna organizacija [Border Violence Monitoring](https://www.borderviolence.eu) objavila posnetke²⁸, na katerih je prikazanih 54 primerov kolektivnih prisilnih vračanj (t. i. pushbacks) med 29. 9. in 10. 10. 2018, v katerih je bilo prek zelene meje na območje BiH prisilno vrnjenih vsaj 350 oseb. Posnetek prikazuje prisilna vračanja iz Hrvaške v BiH v okolici Bihaća, podobni kolektivni izgoni pa še vedno vsakodnevno potekajo tudi v okolici meje pri Veliki Kladuši.

Sistematično nasilje hrvaške policije nad migranti v obliki kraj in razbijanja mobilnih telefonov je dokumentirano in brez ovir poteka že dve leti. V letu 2017 je takšno nasilje potekalo predvsem v bližini srbsko-hrvaške meje pri mestu Šid, z lanskim letom pa so se iste prakse policijskega nasilja začele izvajati nad migranti, ki so prečkali bosansko-hrvaško mejo. V enem izmed kolektivnih izgonov v Srbijo je življenje izgubila 6-letna afganistanska deklica Madina Hussiny. Družina je prečkala mejo iz Srbije na Hrvaško, da bi zaprosili za azil, vendar jih je hrvaška policija s silo razgnala. V noči z 20. 11. na 21. 11. 2017 je Madino med bežanjem po tračnicah zbil vlak. Primer je raziskovala hrvaška varuhinja za človekove pravice in zahtevala posnetke termokamer, ki pa jih policija zaradi "tehničnih težav" ni zagotovila. Po predložitvi dokazov s strani Varuha za človekove pravice državno tožilstvo ni bilo pripravljeno sprožiti preiskave proti policiji, saj naj bi bilo dokazov premalo. Primer je trenutno na Evropskem sodišču za človekove pravice. Podobni primeri prikrivanja dokazov o nasilju s strani hrvaške policije so bili prisotni tudi v

²³<https://www.theguardian.com/global-development/2018/nov/14/didnt-give-a-damn-refugees-film-croatian-police-brutality-bosnia>

²⁴<https://www.nytimes.com/2018/12/08/world/europe/migrants-bihac-bosnia-croatia.html>

²⁵<https://www.unhcr.org/desperatejourneys/>

²⁶<https://www.savethechildren.org/>

²⁷<https://www.hrw.org/news/2018/12/11/croatia-migrants-pushed-back-bosnia-and-herzegovina>

²⁸<https://www.borderviolence.eu/proof-of-push-backs/>

lanskem letu, vendar objavljeni posnetki kolektivnih izgonov, nešteta pričevanja in pretepeni ljudje, ki so prisilno pregnani v BiH prek zelene meje, pričajo o sistematičnem nasilju. Glede na pričevanja kolektivni izgon poteka tako, da je ujeta skupina s kombijem odpeljana v bližino zelene meje z BiH v relativni bližini (običajno 20 km) Velike Kladuše ali Bihaća. V nekaterih primerih policisti v kombi predhodno spustijo solzivec, pozimi vklopijo hladno klimo in divje vozijo²⁹, kar vodi v poškodbe in bruhanje. Nato v divjini v bližini meje spuščajo iz vozila po eno ali dve osebi naenkrat. Okoli te osebe se sklone krog s črnimi maskami zamaskiranih policistov ali pa se oblikuje kordon, ki začne s tepežem, z brcami in udarci s pendreki. Uporabljeni naj bi bili tudi električni paralizatorji, električne palice in streli v glavo z gumijastimi naboji. Z udarci in preganjanjem s psi so ljudje prisiljeni v beg čez mejo nazaj v BiH. Pred tem je osebam odvzeta osebna lastnina, kot so denar in telefoni, kdor pa zaprosi za azil, je deležen dodatnih udarcev. V zimskih mesecih se je med oblikami mučenja pojavila tudi praksa odvzemanja oblek in obutve, kar v snežnih razmerah pomeni veliko nevarnost podhladitve in ozeblin na posameznih delih telesa, posledično pa tudi nevarnost amputacije. Vsi primeri kolektivnih izgonov ne potekajo v takšni obliki, vendar so kljub temu pogosti. **UNHCR je tako v svoji raziskavi med januarjem in avgustom³⁰, v kateri je izprašal 2500 oseb, potrdil 1500 primerov onemogočenja zaprositve za azil in 700 primerov uporabe nasilja s strani hrvaške policije.** Posamezna pričevanja³¹ o izgonih iz Slovenije in Hrvaške v BiH od junija lani beležijo skupine No Name Kitchen, SOS Team Kladuša in Balkan Info Van.

Navkljub dokazanemu sistematičnemu nasilju je hrvaška policija lansko leto pridobila 10 milijonov³² evrov iz evropskih skladov, ta denar pa bo namenjen predvsem za nastanitve policistov v bližini meja, vzdrževanje dveh helikopterjev ter nakup terenskih vozil in opreme za nadzor meje. Prav tako je hrvaški policiji Evropska komisija konec leta namenila slabih 7 milijonov³³ za namene krepitve zunanje evropske meje. Tako slovenska kot hrvaška policija opravljata nalogo eksternalizacije³⁴ evropskih mej v obliki sistematičnega kršenja človekovih pravic in izvajanja nasilja nad najranljivejšimi skupinami. Slovenska in hrvaška policija sodelujeta pod pogoji, ki jih določa že omenjeni sporazum o izročitvah. Po prijemu osebe, ki je ilegalno prečkala mejo, policija ignorira izraženo namero o zaprositvi za azil in uradno dokumentacijo izpolni, kot da oseba ni zaprosila za azil in je zato lahko obravnavana v skladu s postopkom izročitve. V tem postopku je osebam odvzeta tudi lastnina, kot so telefoni in denar.

29str. 25 <http://www.nonamekitchen.org/wp-content/uploads/2018/11/Violence-Reports-October.pdf>

30<https://data2.unhcr.org/en/documents/details/65465>

31<https://www.nonamekitchen.org/en/violence-reports/>

32<http://hr.n1info.com/English/NEWS/a329994/Croatia-receives-strong-support-for-its-Schengen-area-bid.html>

33<https://www.total-croatia-news.com/politics/33159-border-management>

34Več o pojmu eksternalizacije: <https://repozitorij.uni-lj.si/lzpisGradiva.php?id=106415&lang=slv>

V postopku izročitve slovenski policisti osebne predmete zaprejo v kuverte in osebam dajo ustrezno označene zapestnice. Te kuverte nato izročijo hrvaški policiji, ki v veliki večini primerov predmetov ne vrne oziroma jih uniči ob kolektivnem izgonu čez mejo. Množica takšnih kuvert in zapestnic je bila najdena v divjini na hrvaško-bosanski meji v bližini Bihaća. Obstaja resen sum, da so bile uporabljene v postopku izročitve, kar dodatno dokazuje potek kolektivnih izgonov na slovensko-hrvaški in hrvaško-bosanski meji (slika 2 in 3).

Slika 2. Kuverte, uporabljene v postopku izгона iz Slovenije na Hrvaško.

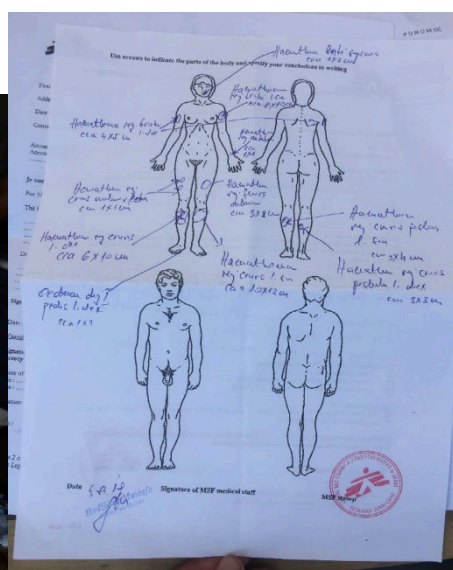
Slika 3. Zapestnice, uporabljene ob izgonu iz Slovenije na Hrvaško.

Pomembno je opozoriti, da slovenska policija z vračanjem oseb, ki jih ni spustila v azilni postopek, ampak so bile obravnavane po meddržavnem sporazumu, krši mednarodno načelo nevračanja (non-refoulement) v primeru resne nevarnosti mučenja. Da ta nevarnost obstaja, pričajo tako poročila aktivistov s terena kot poročila mednarodnih organizacij. Čeprav je vedela za očitke o nasilju hrvaške policije in kolektivnih izgonih čez mejo, je slovenska policija v letu 2018 Hrvaški predala 4653 ljudi, od katerih so bili številni izpostavljeni nasilju in kraji. Balkanska migracijska pot poteka čez tukajšnji prostor že več let in predstavlja eno od točk vstopa v Evropo za ilegalizirane osebe, ki jim je zgolj zaradi narodnosti ali revščine onemogočeno legalno prečkanje meja. Pot se začne v Grčiji, na otokih v Egejskem morju, kamor večina ljudi prispe iz Turčije. Na petih od teh otokov obstajajo koncentracijska taborišča, financirana s sredstvi iz evropskih skladov, zapustitev otokov je onemogočena, demonstracije zaradi nevdržnih razmer pa so utišane s pendreki, deportacijami in sodnimi postopki. Obstajata še dve drugi glavni poti v Evropsko unijo, iz Maroka v Španijo ter iz Libije v Italijo. Z oblastmi v Libiji in Maroku imajo države in Evropska unija že dalj časa sklenjene dogovore o financiranju mejnih policij v obliki dostave čolnov, džipov in ograj ter nadzorne opreme za naloge omejevanja migracij z vsemi sredstvi. Eksternalizacija evropskih mej poteka tako na Balkanu kot v Severni Afriki, Turčiji in Grčiji, to pa poteka v obliki velikih finančnih donacij, bilateralnih sporazumov o pospešenih deportacijah, biometričnih

popisov in baz podatkov prstnih odtisov, urjenja obmejnih policij in dostavljanja opreme za nadzor in lov, gradnje ograj in financiranja deportacijskih centrov.

29. 7. 2018 je bil Hakim s skupino še petih oseb iz Tunizije, Alžirije in Maroka odpeljan na PP Črnomelj. Na postaji so policisti intervju o nameri za zaprositev azila opravili zgolj z eno osebo, na podlagi tega intervjuja pa naj bi se odločili o vseh šestih. Po obravnavi so migranti noč preživeli v kontejnerju in bili izročeni hrvaški policiji. Ti so skupino odpeljali do zelene meje z BiH v bližini Velike Kladuše, kjer so jih zamaskirani možje močno pretepli. Pri izgonu so bile uporabljene tudi električne palice. (Podrobnejši opis izгона na strani 47 tega poročila. Navajamo po: **ILLEGAL PUSH-BACKS AND BORDER VIOLENCE REPORTS**, avgust 2018, No Name Kitchen, Balkan Info Van, SOS Team Kladaša, str. 2. Dostopno na: <https://www.nonamekitchen.org/en/violence-reports/>)

Eram je s svojim 14-letnim sinom zbežala pred nasiljem moža v Iranu. Skupino 15 oseb je 3. 8. 2018 ujela hrvaška policija v bližini mesta Perjasica. Najprej je policija skupini pobrala mobitele in jih odpeljala do mejne policije. Mejna policija je opravila nasilen kolektivni izgon. Eram so vzeli 500 evrov, njenemu sinu pa prenosni računalnik. Denar so vzeli tudi ostalim v skupini. Ko so osebe zapuščale kombi, so se nad njih spravili policisti z udarci in brcami. Pred nasiljem so osebe zbežale prek zelene meje v BiH. (Navajamo po: ILLEGAL PUSH-BACKS AND BORDER VIOLENCE REPORTS, avgust 2018, No Name Kitchen, Balkan Info Van, SOS Team Kladuša, str. 9. Dostopno na: <https://www.nonamekitchen.org/en/violence-reports/>)

Alija je hrvaška policija izgnala v BiH in je 7. 2. 2019 prišel peš v Veliko Kladušo. Policija mu je ob izgonu vzela čevlje, zato je moral več kilometrov hoditi po snegu brez njih. Posledično je v Veliko Kladušo prišel s hudimi ozeblinami in razvila se je gangrena. Nato je odšel v Bihać, kjer je šele po dveh dneh dobil zdravniško pomoč, ki jo je zavrnil, saj je za zdravljenje gangrene potrebna amputacija (dostopno na: <https://www.meltingpot.org/Storie-di-ordinaria-violenza-dal-confine-tra-Bosnia-e.html#.XHU0oqBCe71>).

OPIS DELOVANJA TELEFONA

Prostovoljci so ob obiskih Velike Kladuše migrantom delili informacije o azilnem postopku v Sloveniji: kako poteka postopek, kateri so pristojni organi, kakšne so pravice in obveznosti v posameznih fazah postopka. Zaradi vse pogostejših pričevanj migrantov o nelegalnih vračanjih (pushbackih) s strani slovenske policije in v luči prej omenjenih nepojasnjenih diskrepanc v uradnih podatkih o deležu migrantov, ki so izrazili namero o zaprositvi za azil na posameznih policijskih postajah, so prostovoljci migrantom dali tudi telefonsko številko, na katero se lahko obrnejo po prečkanju meje. Telefonska številka deluje po principu »AlarmPhona«³⁵, ki se je že izkazal kot učinkovit v nekaterih drugih delih Evrope (Hrvaška, Španija, Grčija, Italija), kjer se prav tako soočajo s problematiko nelegalnih izgonov migrantov na morju in drugod (grško-turška meja). Namen tovrstnih telefonskih številk je tudi neodvisno spremljanje prehodov meje in nadziranje ravnanja policije.

Sredi julija 2018 je PIC vzpostavil telefonsko linijo, da bi migrantom nudil informacije glede njihovih pravic in obveščal pristojne policijske organe o osebah, ki nameravajo zaprositi za mednarodno zaščito in se nahajajo v RS. Vzpostavitev telefonske linije, ki je delovala 24 ur, je bila odziv na vse pogostejša in zaskrbljujoča pričevanja oseb, ki sta jih tako hrvaška kot slovenska policija obravnavali z nasiljem in jim onemogočali pravico do mednarodne zaščite. Takšno neetično in nezakonito ravnanje je v juniju in vseh nadaljnjih mesecih postalo množična in sistematična praksa na policijskih postajah, zato je bil namen takšne telefonske linije tudi nadzor policijskih postopkov, da bi ti potekali v skladu z zakonodajo in osnovnimi standardi spoštovanja človeškega življenja. Iz BiH so namreč prihajala tudi pričevanja, da so bili na policijskih postajah zavrtnjeni tudi mladoletni in družine ter druge ranljive osebe, slovenska policija pa je na ta način osebe izpostavljala nevarnostim mučenja in kraje pri izgonih na Hrvaško ter dolgotrajnemu bivanju v nečloveških razmerah v taboriščih Mednarodne organizacije za migracije (IOM) v BiH. Prav tako so bili zabeleženi primeri nasilnega in kaznivega delovanja slovenske policije.

Postopek delovanja telefona zajema dajanje osnovnih informacij osebam glede njihove pravice do mednarodne zaščite. Pridobivale pa so se tudi povratne informacije o spornem delovanju policije na meji in o razmerah v Veliki Kladuši. Osebe so se javile po prečkanju slovensko-hrvaške meje, ko so bile že v RS, v primerih, ko so to same želele, so sporočile tudi svoje ime, starost, državo izvora, lokacijo v RS in število oseb v njihovi skupini. Nato je PIC z njihovo potrditvijo, da želijo zaprositi za mednarodno zaščito in da naj pokliče policijo, obvestil pristojne organe o lokaciji oseb in njihovi nameri, da zaprosijo za azil. Člani PIC so tako po telefonu ali elektronski pošti obveščali policijske postaje. Glede na pogovore je bilo v dveh mesecih 16 intervencij v primerih skupin, ki so predhodno **izrazile** namero o zaprositvi za azil. V 13 primerih so policisti na meji upoštevali zakonodajo in so osebe predali v azilni postopek, v 3 primerih pa so zatrdili, da skupin nikoli ni bilo na navedenem območju. Kasneje se je izkazalo, da so bile vrnjene nazaj čez mejo.

7. 9. 2018 je sledila skupna tiskovna konferenca Ministrstva za notranje zadeve in varuhinje človekovih pravic, na kateri je med drugim ministrica Vesna Györkös Žnidar obtožila neimenovano nevladno organizacijo domnevno spornega obveščanja policijskih postaj o osebah, ki želijo zaprositi za pomoč,

³⁵<https://alarmphone.org/en/>

in označila obvestilo policistom, da morajo spoštovati zakonodajo, kot problematično. Ni trajalo dolgo, da so mediji odkrili, da je neimenovana nevladna organizacija PIC, čemur je sledil medijski linč časopisa Delo. Organizacija PIC je s prakso vodenja reševalne telefonske linije prenehala zaradi strahu pred ogroženostjo nadaljnjega delovanja organizacije, skupina Info Kolpa pa je z delovanjem svoje telefonske številke takšno prakso nadaljevala.

Vredno je opozoriti, da navedbe tedanje ministrice za notranje zadeve Vesne Györkös Žnidar na novinarski konferenci z varuhinjo človekovih pravic z dne 7. 9. 2018, da so prostovoljci policijo obveščali o lokaciji migrantov, ko so bili ti še na Hrvaškem, ne držijo. V nekaterih primerih so migranti telefonsko številko res kontaktirali že pred prehodom meje ali iz Velike Kladuše. V teh primerih so jim prostovoljci razložili namen in delovanje telefonske številke, ki izvaja monitoring le na ozemlju Republike Slovenije, ter jih prosili, naj ponovno stopijo v kontakt z njimi po prečkanju meje.

Namen vzpostavitve "alarmphona" je preprečiti nelegalno ravnanje policije in preprečiti dodatne žrtve zaradi represivnega režima onemogočanja legalnih prestopov meja. Z opozarjanjem policije, da so nevladne organizacije in Varuh človekovih pravic obveščeni o primerih migrantov, ki nameravajo zaprositi za azil v Sloveniji, skuša spodbuditi policijo k bolj previdnemu ravnanju in preprečiti nelegalne izgone migrantov, ki le-te dodatno potiskajo v ranljiv položaj. Sekundarni namen je beleženje morebitnega nelegalnega ravnanja policije.

Med 11. 9. in 7. 11. 2018 je Info Kolpa 20-krat (106 oseb) intervenirala na policijske postaje z elektronsko pošto ali telefonskimi klici. O prisotnosti oseb so bili poleg policijskih postaj obveščeni tudi Varuh človekovih pravic, organizacija Amnesty International Slovenija in v nekaterih primerih tudi generalna policijska postaja. V 6 primerih (39 oseb) so policisti odpeljali skupine v nadaljnji azilni postopek, v 6 primerih (27 oseb) so bile osebe kolektivno izgnane in so se kasneje javile iz BiH, v 1 primeru pa se je oseba po izročitvi javila iz Hrvaške. V 7 primerih (39 oseb) se osebe, s katerimi je bil vzpostavljen kontakt, niso več javile: za njimi se je izgubila sled in tudi njihova številka ni bila več aktivna. Možni razlogi, da se niso javili, so, da bodisi sami niso želeli nadaljevati komunikacije, bodisi jim je policija pri obravnavi odvzela mobilne telefone zaradi namena preiskave, bodisi pa so bili vrnjeni na Hrvaško, kjer jim je policija ob nasilnem izgonu prek zelene meje odvzela in razbila telefone.

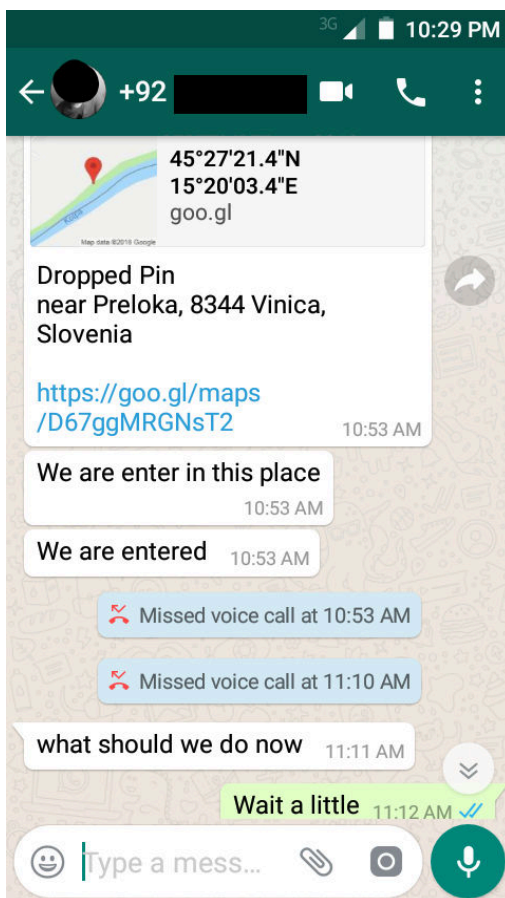
Primer 1

Čas in kraj: 11. 9. 2018, Preloka v bližini Vinice

Vodenje postopkov: Policijska postaja Črnomelj

Kaj se je zgodilo z osebami: Policisti PP Črnomelj so prijeli skupino 15 oseb iz Afganistana, Irana in Pakistana. 3 mladoletnim osebam so omogočili pravico do azilnega postopka, 12 drugim je bila pravica do azila onemogočena in so bili vrnjeni na Hrvaško.

Kaj se je dogajalo: 11. 9. 2018 je telefonsko številko poklicala skupina 15 ljudi iz Afganistana, Irana in Pakistana, ki je okoli 11. ure dopoldan prečkala mejo v bližini kraja Preloka pri Vinici, ki je v pristojnosti PP Črnomelj. V skupini so bile tudi družine in mladoletni. V jutranjih urah se je skupina javila na telefon. Ko je bilo pojasnjeno, da je zgolj policija pristojna za azilne postopke in je neposredna pomoč lahko kazniva, so sporočili, da lahko kontaktiramo policijo. Okoli pol dvanajste ure so bili o prisotnosti skupine in njihovi nameri za zaprositev za azil po elektronski pošti obveščeni PP Črnomelj, Varuh človekovih pravic in PIC. Med četrto in peto uro popoldan je skupina poklicala tudi urgentno številko policije, kjer so jim svetovali, naj se premaknejo k najbližji cesti, da jih bo lahko opazila patrolja. Čez tri dni se je oseba, ki je bila v komunikaciji, javila iz azilnega kampa v Ljubljani. Izmed 15 oseb v skupini je policija 3 mladoletnim omogočila pravico do azilnega postopka, 12 oseb pa je vrnila na Hrvaško.

Delete Forward Resend Move

Prosilci za azil

Close Fullscreen

From: Iz Meje

9/11/2018 at 11:36 AM

To: ivan.selh@varuh-rs.si pic@pic.si info@varuh-rs.si pp_cromelj.punm@polcija.si

Dobili smo sporočilo, da se osebe

1. M [REDACTED] A [REDACTED]
2. F [REDACTED]
3. A [REDACTED] U [REDACTED]
4. Z [REDACTED] H [REDACTED]
5. H [REDACTED] A [REDACTED]
6. P [REDACTED] G [REDACTED]
7. M [REDACTED] A [REDACTED]
8. A [REDACTED] R [REDACTED]
9. A [REDACTED]
10. Q [REDACTED]
11. M [REDACTED] N [REDACTED]
12. A [REDACTED] M [REDACTED]
13. H [REDACTED] U [REDACTED]
14. A [REDACTED]
15. A [REDACTED]

nahajajo na ombočju Preloke (Vinica) in želijo zaprositi za mednarodno zaščito
Med njimi so tudi poškodovani in invalidni, zato prosijo za hitro pomoč.

Z lepimi pozdravi.

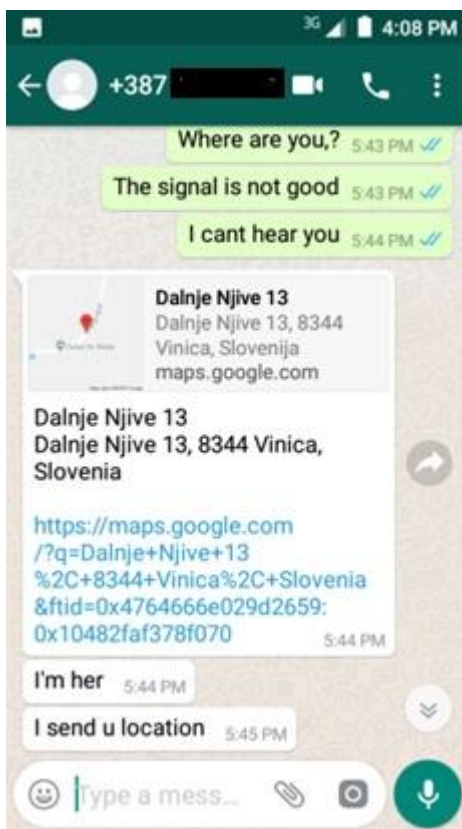
Primer 2

Čas in kraj: 11. 9. 2018, v bližini Dalnjih Njiv in Vinice

Vodenje postopkov: Policijska postaja Črnomelj

Kaj se je zgodilo z osebami: 7 odraslih oseb, ni znano.

Kaj se je dogajalo: 11. 9. 2018 je okoli šeste ure popoldan številko kontaktirala skupina 7 Afganistancev in sporočila svojo lokacijo v bližini kraja Dalnje Njive v okolici Vinice. Skupina je izrazila namero o zaprositvi za azil. Okoli pol šestih so bili obveščeni PP Črnomelj, Varuh človekovih pravic in PIC. Kaj se je zgodilo z osebami, ni znano, ker tudi njihova številka ni bila več aktivna.

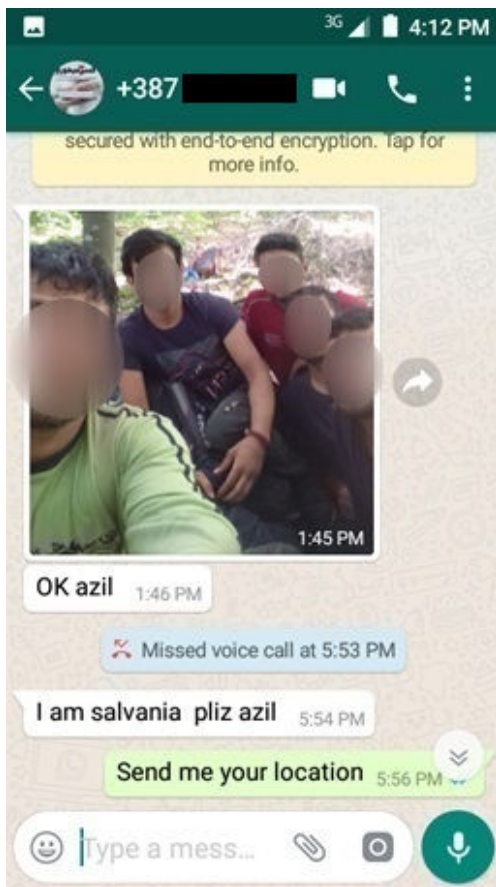
Primer 3

Čas in kraj: 12. 9. 2018, v Dalnjih Njivah v bližini Vinic

Vodenje postopkov: Policijska postaja Črnomelj

Kaj se je zgodilo z osebami: 4 odrasli iz Afganistana, ni znano.

Kaj se je dogajalo: Okoli 14. ure se je javila skupina 4 oseb, ki so v Slovenijo vstopile v bližini kraja Dalnje Njive. Ob 17.30 so bili obveščeni PP Črnomelj, Varuh človekovih pravic in Amnesty International. Naslednji dan ob dveh popoldan se je skupina še vedno nahajala v gozdu, potem pa se je izgubil stik z njimi, številka pa je bila neaktivna.

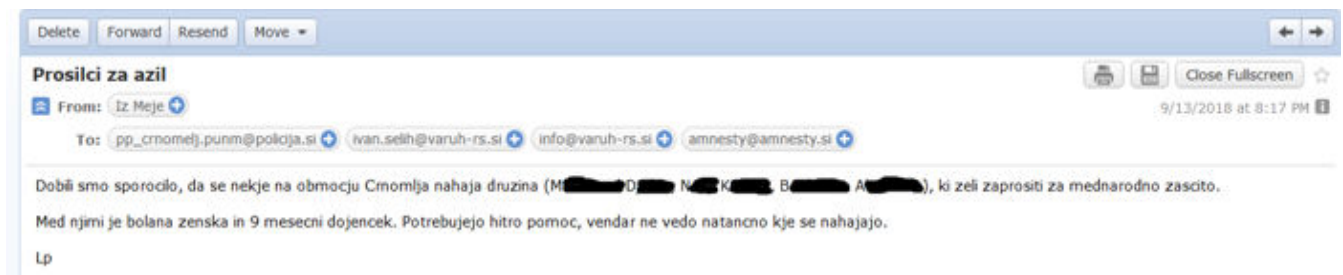
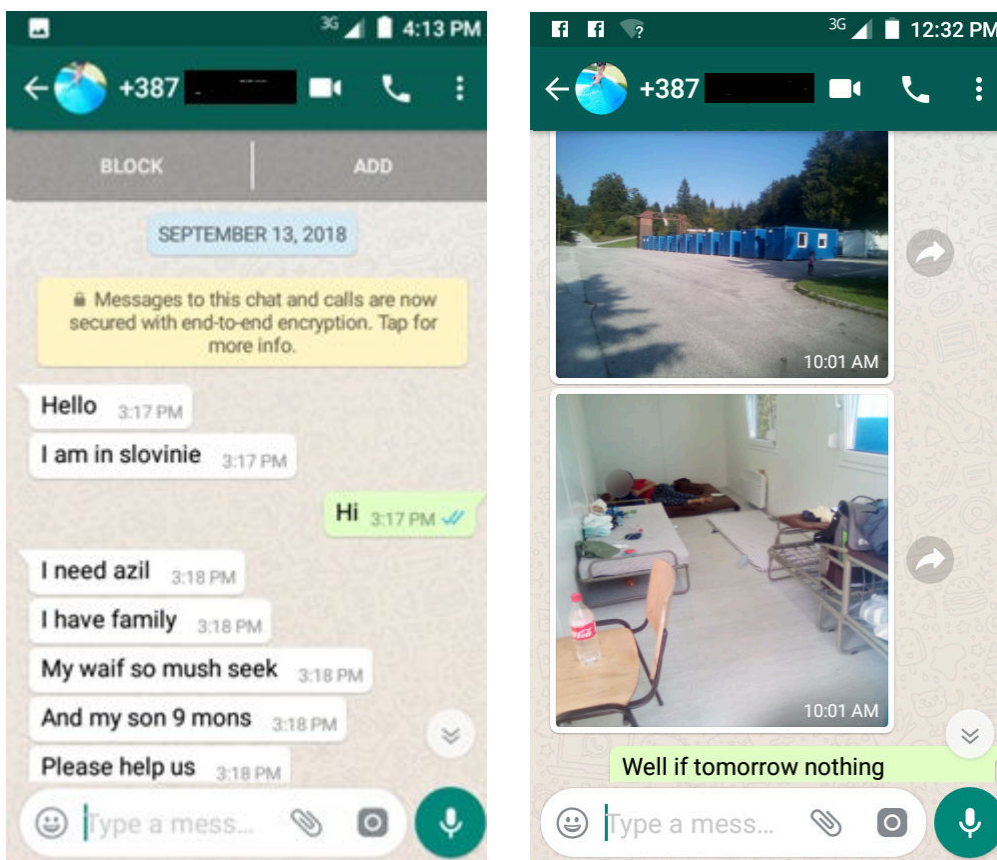
Primer 4

Čas in kraj: 13. 9. 2018, lokacija ni bila sporočena

Vodenje postopkov: Ni znano.

Kaj se je zgodilo z osebami: Mož, žena in 9-mesečni dojenček, bili so sprejeti v azilni postopek.

Kaj se je dogajalo: Nekaj čez 15. uro se je javil mož alžirske družine, ki se je nahajala na območju Slovenije. Njegova žena naj bi bolehalo za rakom na dojki, potovala sta skupaj z 9-mesečnim dojenčkom. Zaradi strahu pred deportacijo na Hrvaško in nato v BiH niso poslali lokacije in sami niso želeli klicati policije. Ker so želeli, da prostovoljci pokličejo policijo, je bila obveščena policijska postaja Črnomelj. Družina z dojenčkom je preživela noč zunaj, po prepričevanju so naslednji dan pristali, da bodo sami poklicali policijo. 15. 9. se je družina javila iz kampa (po vsej verjetnosti iz Logatca).

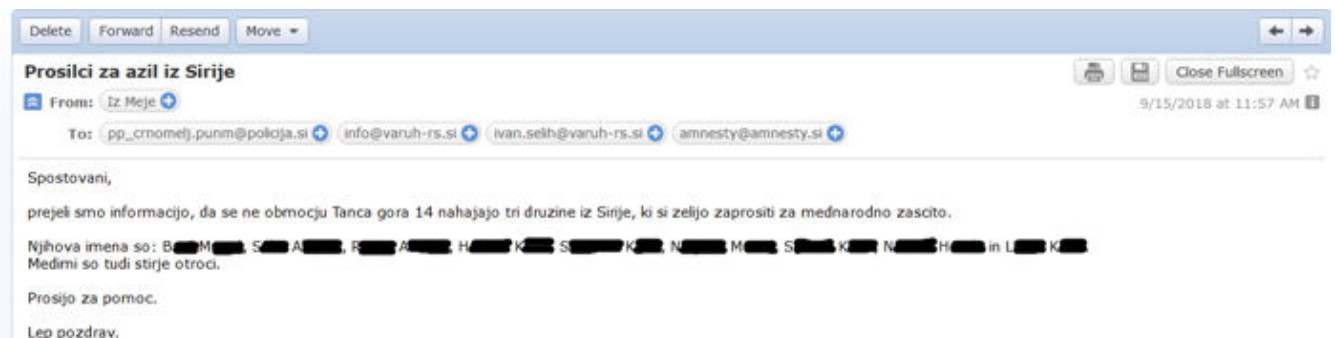
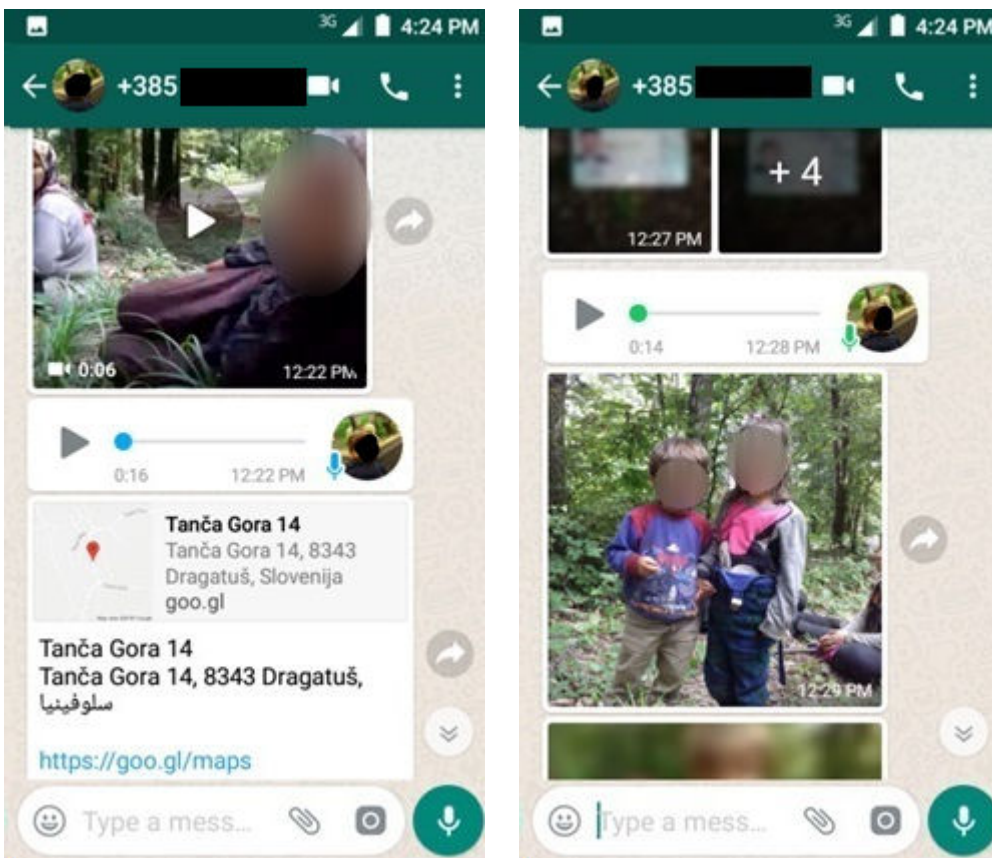
Primer 5

Čas in kraj: 15. 9. 2018, Tanča Gora v bližini Črnomlja

Vodenje postopkov: PP Črnomelj

Kaj se je zgodilo z osebami: 9 oseb (tri družine, 4 otroci), ni znano.

Kaj se je dogajalo: Skupina treh družin iz Sirije se je 15. 9. ob 12.20 javila iz gozda na slovenski strani. Mož, ki je bil na poti sam z otrokom, je sporočil, da želijo azil, vendar sami niso imeli dobroimetja na telefonu, da bi lahko poklicali na policijsko postajo. Zato so bili s številke Info Kolpa obveščeni PP Črnomelj, pisarna Varuha za človekove pravice in slovenska pisarna Amnesty International. Skupina se po dveh urah ni več javila in ni znano, kaj se je z njimi zgodilo.

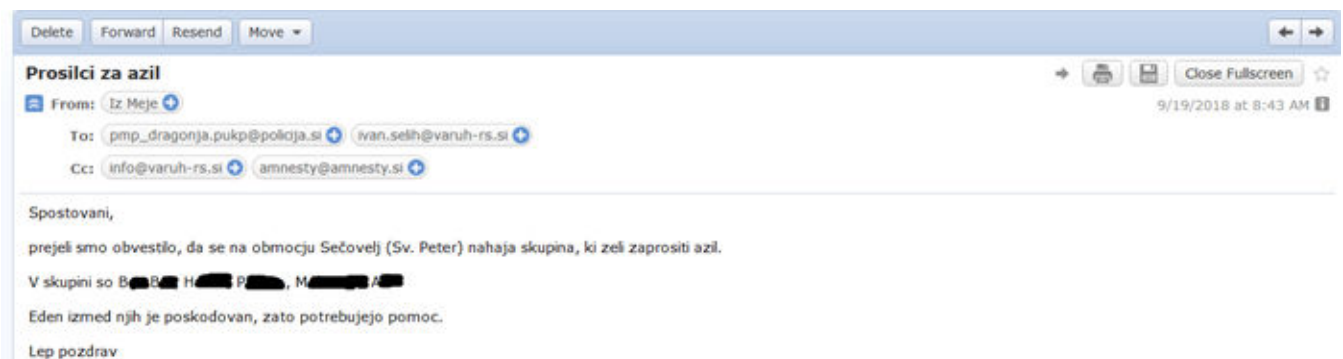
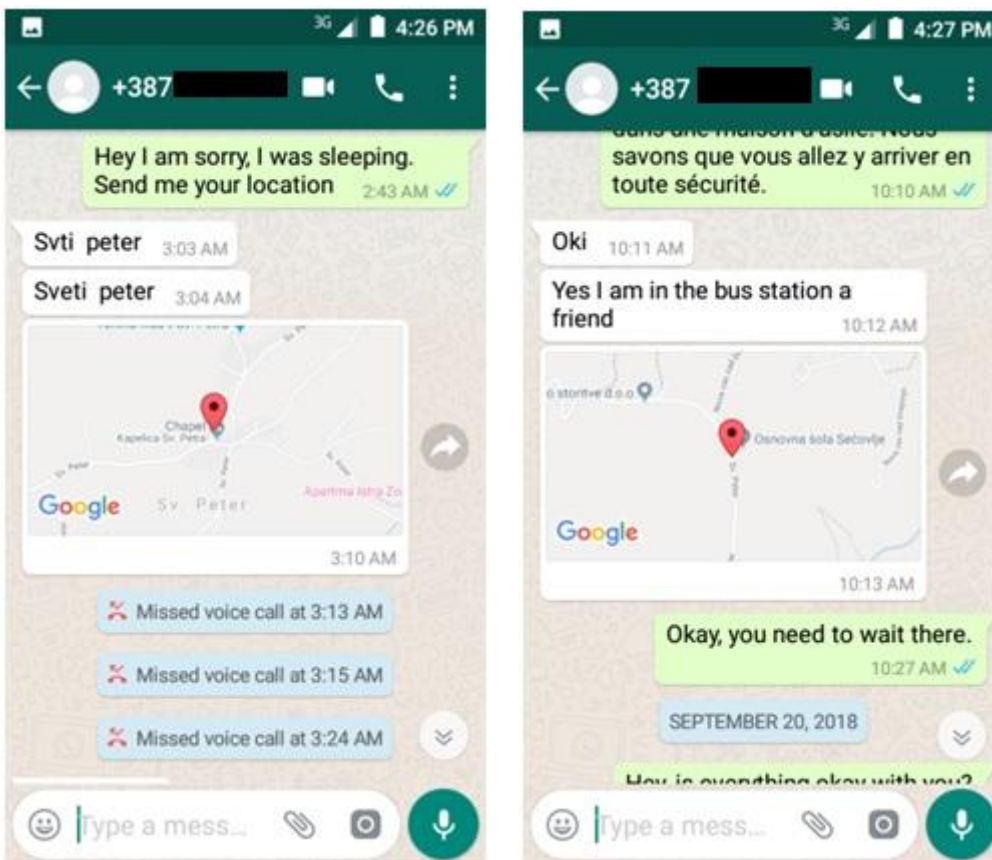
Primer 6

Čas in kraj: 19. 9. 2018, Sveti Peter v bližini Sečovelj

Vodenje postopkov: PMP Dragonja

Kaj se je zgodilo z osebami: 3 osebe, sprejete v azilni postopek.

Kaj se je dogajalo: Skupina je ob 2.40 ponoči sporočila, da se nahaja v Sloveniji v bližini kraja Sveti Peter pri Sečovljah. Prav tako so povedali, da je ena oseba v skupini poškodovana. Zjutraj okoli 9. ure je bila obveščena PMP Dragonja, skupini pa je bilo sporočeno, da naj počaka na avtobusni postaji. 21. 9. so sporočili, da so nastanjeni v azilnem kampu.

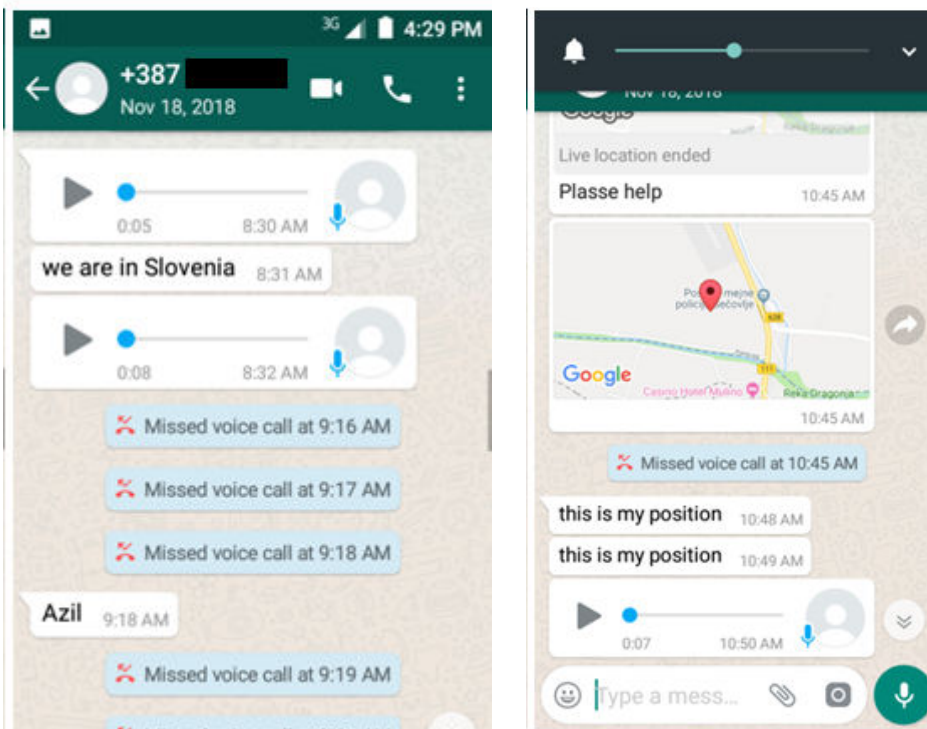
Primer 7

Čas in kraj: 19. 9. 2018, Sečovlje

Vodenje postopkov: PMP Dragonja

Kaj se je zgodilo z osebami: 3 osebe, ni znano.

Kaj se je dogajalo: Nekaj pred pol tretjo ponoči se je javila skupina treh oseb iz Alžirije, ki so se nahajale na območju Slovenije. Sporočile so, da na poti tri dni niso imele hrane ali vode. Sporočeno jim je bilo, da naj gredo v prvo vas in prosijo za pomoč. Zjutraj okoli 9.30 je Info Kolpa o njihovi nameri o zaprositvi za azil obvestila PMP Dragonja, Varuha človekovih pravic in Amnesty International Slovenija. Na policijsko postajo sta bila poslana tudi številka mobilnega telefona skupine zaradi lažje komunikacije in obvestilo, da čakajo na avtobusni postaji pri OŠ Sečovlje. Kaj se je z osebami zgodilo, ni znano.

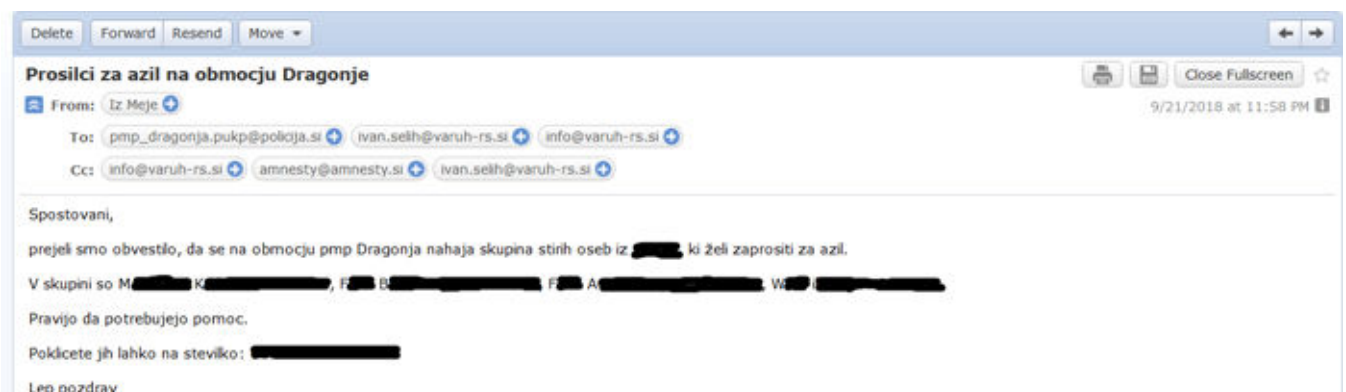
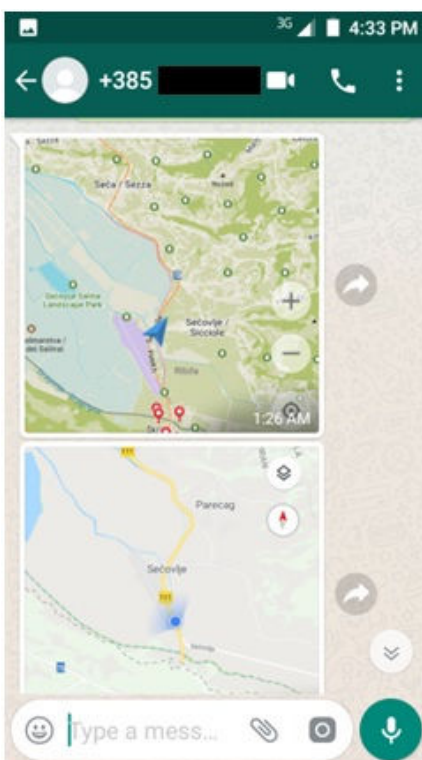
Primer 8

Čas in kraj: 21. 9. 2018, Sečovelje

Vodenje postopkov: PMP Dragonja

Kaj se je zgodilo z osebami: 4 osebe, sprejete v azilni postopek.

Kaj se je dogajalo: 21. 9. nekaj pred polnočjo se je javila skupina 4 oseb iz Alžirije, po prestopu v Slovenijo v bližini Sečovelj. Osebe so poslale svoja imena in rojstne datume. Klicatelj je prek glasovnega sporočila sporočil, da je bolan. Več dni so bili na poti peš. Poslana je bila tudi lokacija, zato so bile obveščene PMP Dragonja, PP Piran, pisarna Varuha človekovih pravic in pisarna Amnesty International. Čez dva dni so klicatelji sporočili, da so bili sprejeti v azilni postopek in da so nastanjeni v zaprtem oddelku azilnega kampa v Ljubljani.

Primer 9

Čas in kraj: 22. 9. 2018, v bližini Sečovelj

Vodenje postopkov: PMP Dragonja

Kaj se je zgodilo z osebami: 4 osebe, sprejete v azilni postopek.

Kaj se je dogajalo: 22. 9. se je okoli četrte ure zjutraj iz bližine ceste med PMP Sečovlje in vasjo Dragonja javila skupina 4 oseb iz Alžirije. Sporočili so, da več dni niso jedli in da potrebujejo zdravniško oskrbo. V skupini sta bila tudi dva mladoletnika. Ob 4.00 je Info Kolpa njihovo namero o zaprositvi za azil in lokacijo sporočila PP Piran, PMP Dragonja, Varuhu človekovih pravic in organizaciji Amnesty International. 4. 10. so sporočili, da so nastanjeni v azilnem kampu v Ljubljani.

Delete Forward Resend Move

Prosilci za azil Close Fullscreen

From: Iz Meje

To: pp_piran.pukp@polcija.si info@varuh-rs.si ivan.selih@varuh-rs.si amnesty@amnesty.si pmp_dragonja.pukp@polcija.si

9/22/2018 at 3:26 AM

Spostovani,

prejeli smo obvestilo, da se na območju pmp nahaja skupina starih oseb iz [REDACTED] ki želijo zaprositi za azil.

V skupini je več mladoletnih oseb in naj bi potrebovali pomoč. Osebe, ki bi zaprosile za azil v Sloveniji, so A [REDACTED] B [REDACTED] M [REDACTED] A [REDACTED] A [REDACTED] S [REDACTED] A [REDACTED] E [REDACTED]

Lep pozdrav

Delete Forward Resend Move

Prosilci za azil Close Fullscreen

From: Iz Meje

To: pp_piran.pukp@polcija.si info@varuh-rs.si ivan.selih@varuh-rs.si amnesty@amnesty.si pmp_dragonja.pukp@polcija.si

9/22/2018 at 4:00 AM

Omenjena skupina mladoletnih naj bi se nahajala na cesti 628 med pmp Secovlje in Dragonjo

Dostopni so na [REDACTED]

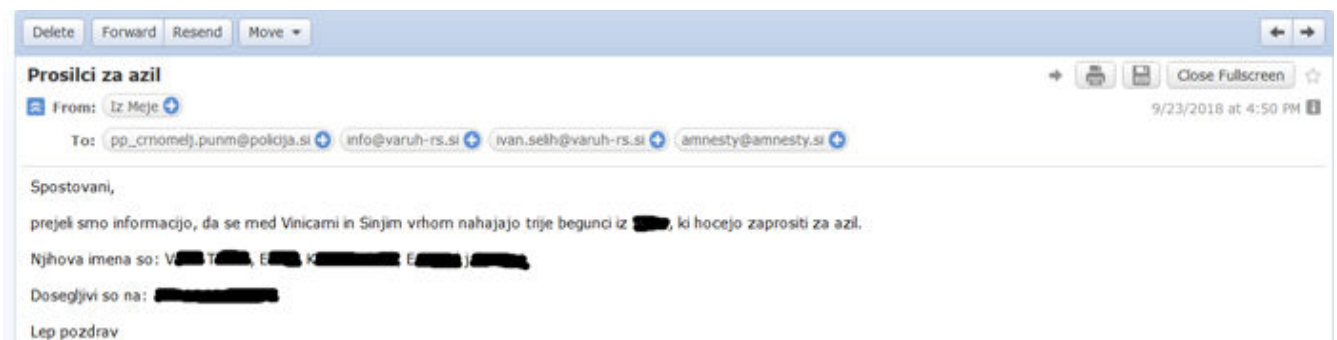
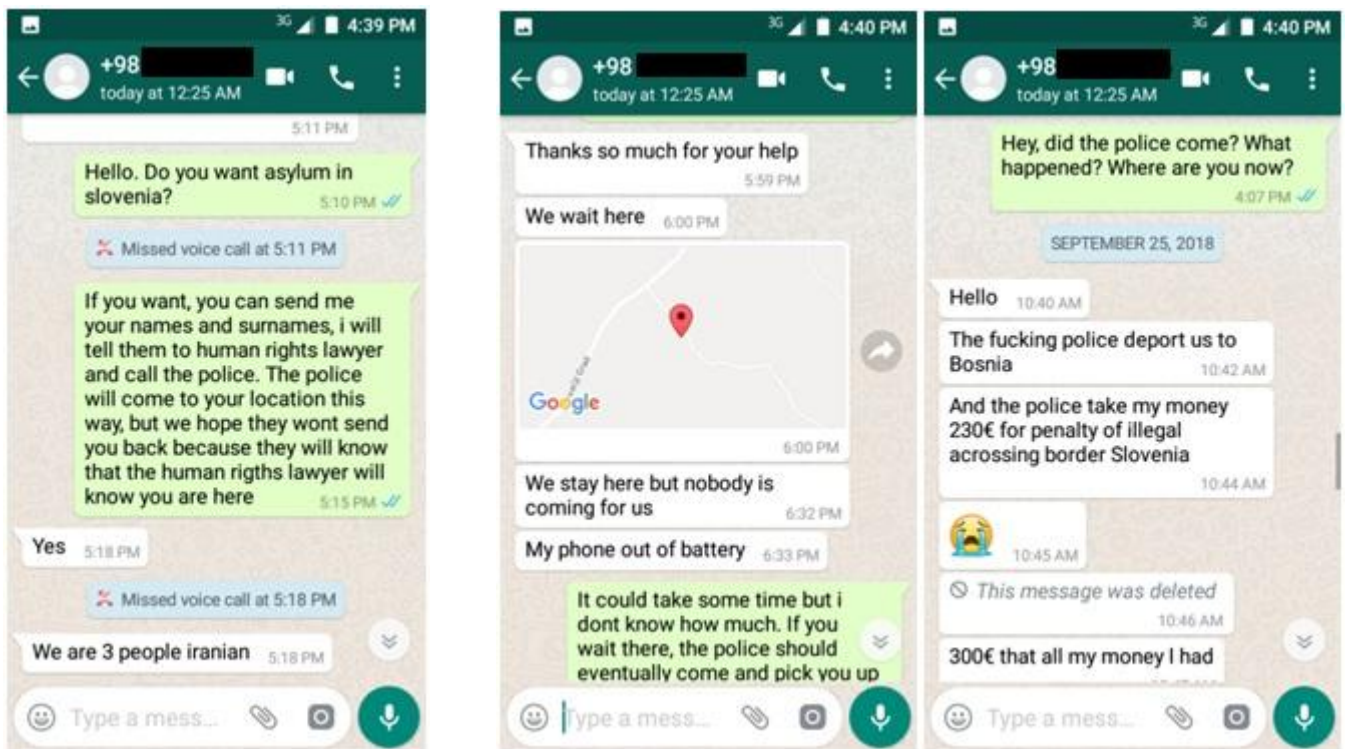
Primer 10

Čas in kraj: 23. 9. 2018, med Vinico in Sinjim Vrhom

Vodenje postopkov: PP Črnomelj

Kaj se je zgodilo z osebami: 3 osebe iz Irana, iz Slovenije izgnane na Hrvaško in potem v BiH.

Kaj se je dogajalo: Okoli 17.00 se je z območja pristojnosti PP Črnomelj javila skupina treh oseb iz Irana. Ko je klicatelj potrdil, da to dovoli, so o njihovi lokaciji in nameri za zaprositev za azil bili obveščeni PP Črnomelj, Varuh človekovih pravic in Amnesty International. Prav tako jim je bila posredovana kontaktna številka skupine. Čez dva dni se je skupina javila iz Velike Kladuše v BiH. Slovenska policija jih je po obravnavi izročila hrvaški policiji, nato so bili verižno vrnjeni v BiH. Na PP Črnomelj so jim vzeli 230 evrov globe zaradi prekrška ilegalnega prehoda meje, nato pa opravili kolektivni izgon.

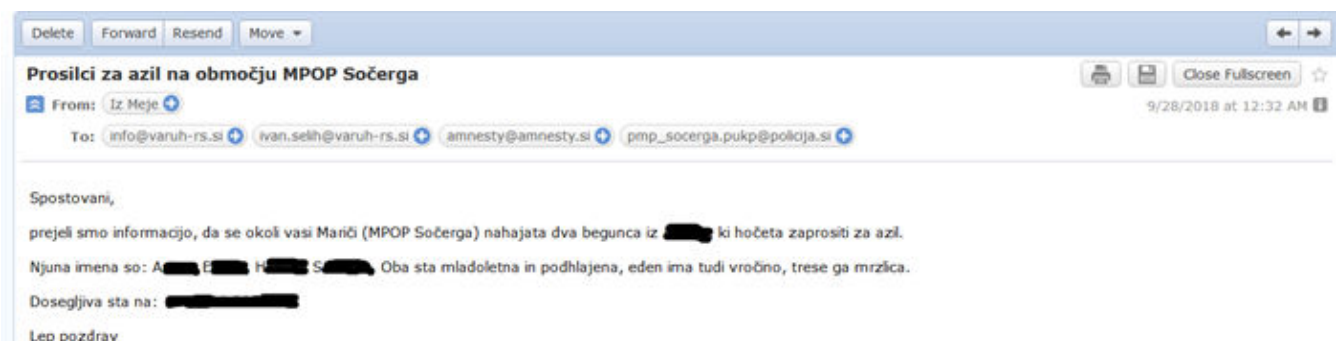
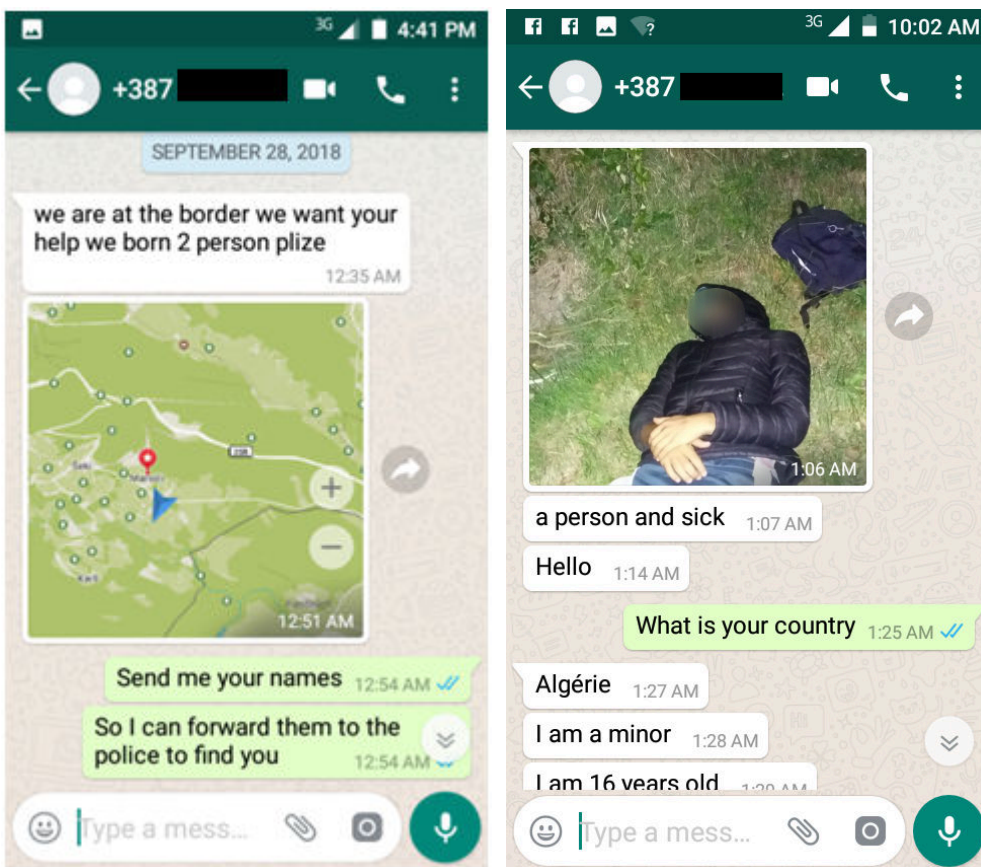
Primer 11

Čas in kraj: 28. 9. 2018, okolica vasi Maršiči v bližini mejnega prehoda Sočerga

Vodenje postopkov: PMP Sočerga

Kaj se je zgodilo z osebami: 2 mladoletni osebi iz Alžirije, ni znano.

Kaj se je dogajalo: 28. 9. okoli pol ene ure ponoči sta se javila dva mladoletnika iz Alžirije, ki sta poslala lokacijo iz bližine vasi Maršiči. Eden od njiju je bil bolan in ni mogel več nadaljevati poti. Takoj je bila obveščena PMP Sočerga, prav tako ji je bila poslana kontaktna številka mladoletnikov. Kasneje se mladoletnika nista več javila in ni znano, kaj se je z njima zgodilo.

Primer 12

Čas in kraj: 30. 9. 2018, med Vinico in Dalnjimi Njivami

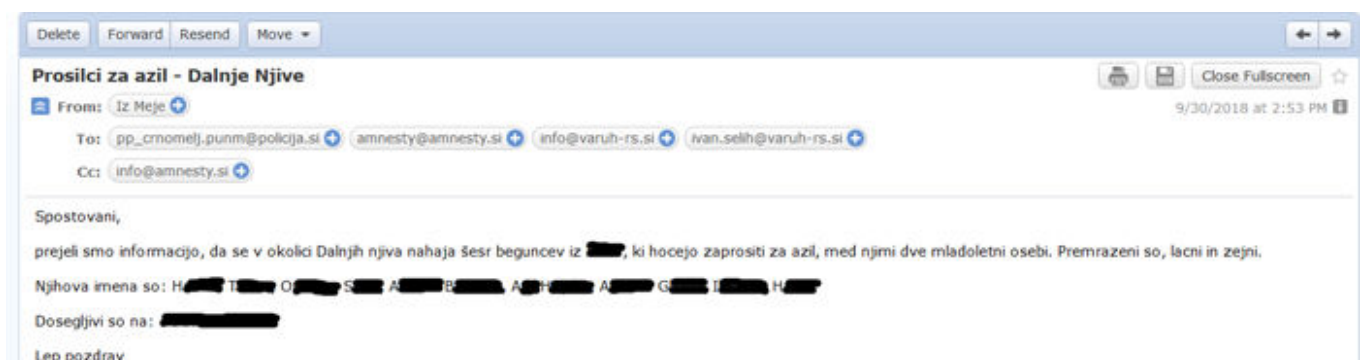
Vodenje postopkov: PP Črnomelj

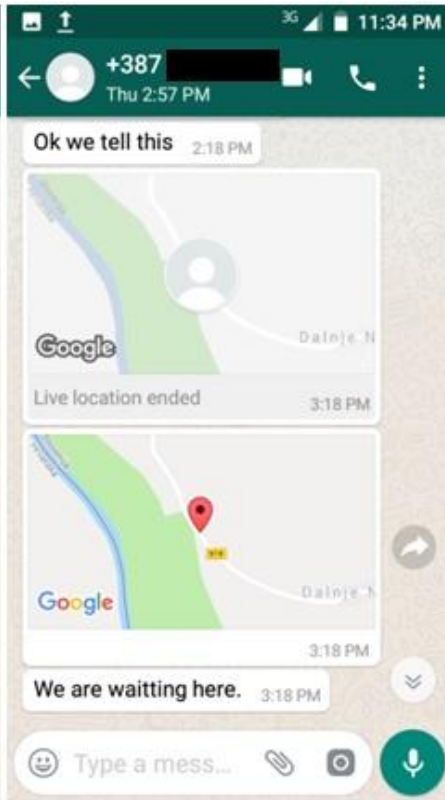
Kaj se je zgodilo z osebami: 5 oseb (1 mladoletna), deportirane na Hrvaško in nato v BiH.

Kaj se je dogajalo: Okoli devete ure zjutraj se je skupina petih oseb javila, da so na območju Republike Slovenije in želijo zaprositi za azil. Ko so poslali imena in lokacijo, so bili policisti PP Črnomelj obveščeni o njihovi nameri za zaprositev za azil in lokaciji. Elektronska pošta je bila poslana tudi Varuhu človekovih pravic in organizaciji Amnesty International. V skupini je bila tudi ena mladoletna oseba. 2. 10. se je klicatelj javil iz BiH in pojasnil, da jih je slovenska policija predala hrvaškim policistom, ti so jih nato pretepli in okradli ter izgnali v BiH.

Pričevanje osebe v skupini o dogajanju na PP (intervju posnet 5. 10. 2018):

Skupino petih oseb, med katerimi je bila ena mladoletna, so prijeli slovenski policaji. Kot nam je opisala ena izmed oseb v skupini v pogovoru, je ob prijetju s strani slovenske policije intervjuvanec izjavil, da hoče azil v Sloveniji, vendar so njegovo zahtevo ignorirali. »Rekel sem mu, da hočem azil v Sloveniji, rekel mi je ne (I tell him I want asylum in Slovenia, he tell me no),« je pogovor s slovenskimi policisti opisal intervjuvanec. Isto se je zgodilo tudi z mladoletnikom (17-letnik). Po tem, ko so jih prijeli, so jih odvedli na policijsko postajo, kjer so jih fotografirali ter jim vzeli prstne odtise. Po približno šestih urah čakanja je slovenska policija intervjuvanca z avtom odpeljala k hrvaški policiji, ki ga je nato takoj odpeljala v BiH. »Vzeli [so] 150€ in telefon [...] Ja, vsem. Poglej, meni [so vzeli] le denar, vendar [so vzeli] mojim prijateljem [tudi] telefone (Yes yes, [they] take me 150 euro. And my phone [...] Yes everybody. Look, me just money but my friend all the telephone),« je odvrnil intervjuvanec na vprašanje, ali jim je hrvaška policija vzela denar. Potem jih je hrvaška policija na zeleni meji nekaj ducatov kilometrov pred Bosno nagnala iz vozil in jim rekla, naj gredo proti Bosni

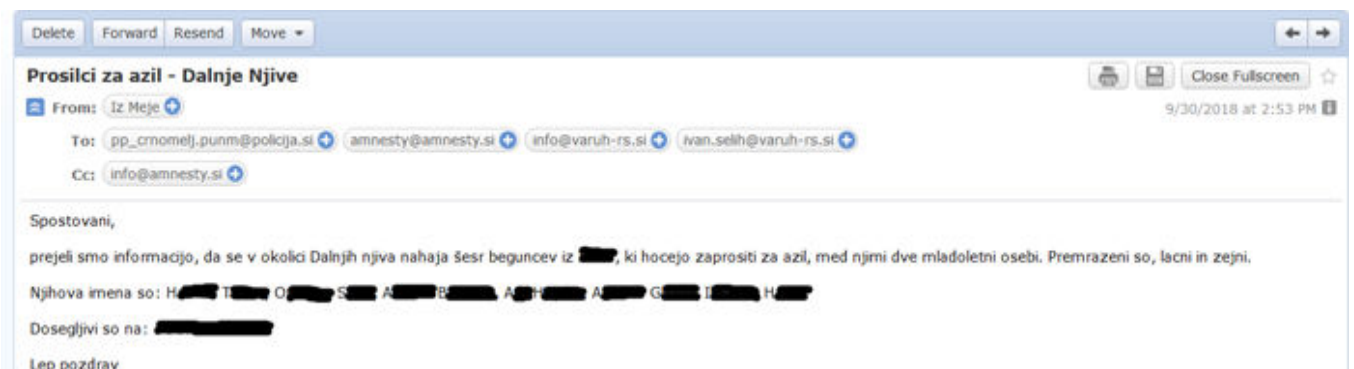
Primer 13

Čas in kraj: 30. 9. 2018, okolica Dalnjih Njiv

Vodenje postopkov: PP Črnomelj

Kaj se je zgodilo z osebami: 6 oseb iz Iraka, ni znano.

Kaj se je dogajalo: 30. 9. se je ob pol desetih zjutraj javila skupina šestih oseb iz Iraka, med njimi sta bila tudi dva mladoletnika. Sporočili so, da se nahajajo v bližini Dalnjih Njiv, na njihovo željo pa je bila obveščena PP Črnomelj, prav tako je bila na policijsko postajo posredovana njihova kontaktna številka. Javili so, da že dlje časa nimajo hrane in da so izčrpani. Obveščena sta bila tudi Varuh človekovih pravic in Amnesty International. Okoli 15.30 je klicatelj javil, da je prišla policija. Od 16.00 dalje se niso več javljali, prav tako je bila njihova številka neaktivna. Kaj se je z njimi zgodilo in ali so bili sprejeti v azilni postopek, ni znano.

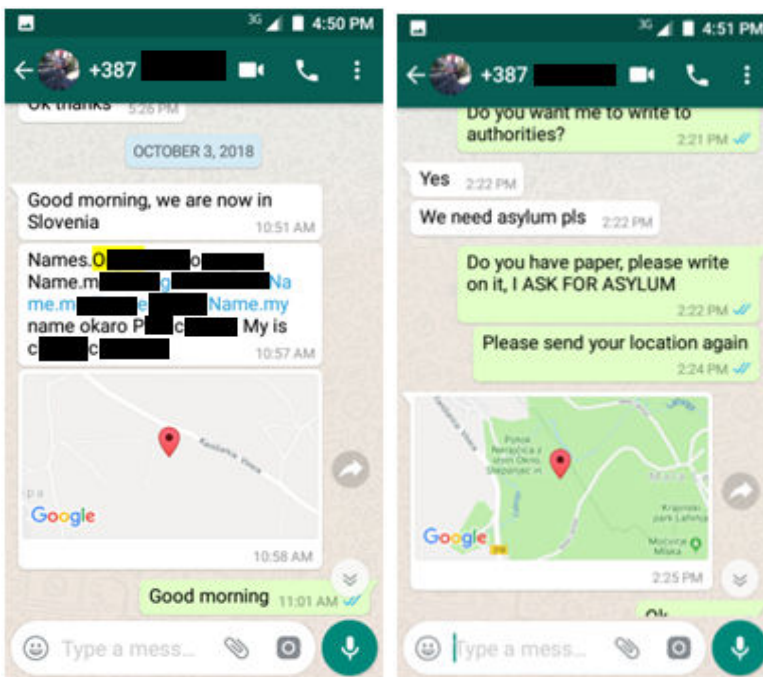
Primer 14

Čas in kraj: 3. 10. 2018, Mali Nerajec

Vodenje postopkov: PP Črnomelj

Kaj se je zgodilo z osebami: 5 oseb, deportirane na Hrvaško in nato v BiH

Kaj se je dogajalo: 3. oktobra ob 11.00 dopoldan se je z območja v pristojnosti PP Črnomelj javila skupina petih oseb. Po potrditvi, da se njihova lokacija lahko javi varnostnim organom, je bila lokacija zaradi slabih izkušenj s PP Črnomelj sporočena PP Krško in PMP Dragonja. Prav tako sta bila obveščena Varuh človekovih pravic in Amnesty International. Skupino je kasneje ujela policija, nato so bili prek Hrvaške verižno vrnjeni v BiH.

Stevilka plačil: _____

Prekrškovni organ: **POLICIJSKA POSTAJA ČRNOMELJ**
(policijska enota)
(naslov enote) **144 VP 90. 8340 ČRNOMELJ**

Osebná zaznava,
 Ugotovitev na po
 Potrdilo o plačani

PLAČILNI NALOG

izdan dne **3.10.2018** na podlagi 57. člena Zakona o prekrških (ZP-1, Ur. list RS, št. _____)

Priimek: _____ Ime: _____
(fizična ali odg. oseba oz. naziv pravne osebe)

EMSO: **28.06.1980** Državljanstvo: **UGANDA**
(za fizične osebe, za pravno osebo matična št.)

Zaposlitev: _____
(za odgovorno osebo)

Prebivališče/sedež pravne osebe:
Kraj: _____ Ulica: _____
Upravna enota: _____ Država: **UGANDA**

Začasno prebivališče:
Kraj: _____ Ulica: _____
Upravna enota: _____ Država: _____

čas in kraj prekrška: **2.10.2018** ob **23:00** Lokacija: **H/**
(datum) (ura)

g. št. vozila: _____ (kraj, ulica, hišna št., vrsta ali št. ceste, odsek, stacionaža, mejni sektor, sekcija, mejni pre
Vrsta, znamka, tip: _____
Kategorija in datum izdaje: _____ Kat. vozila: _____ Vrsta vozniaka/

člen	odstavek	točka	alineja
ZTj -2	145	1	

ne pridržanja **40€** EUR v izrečeno globo po 112. členu ZP-1 DA / NE

ENA GLOBA / KAZENSKÉ TOČKE SKUP

globo **JE / NI** plačana takoj na kraju (prvi odst. 57. c člena ZP-1 - polovični znesek globe)

o bili predstavljeni storjeni prekršek in dokazi.

o plačilu stroškov postopka: Kršitelj mora v primeru, da so v postopku o prekršku 43. člena ZP-1, plačati stroške postopka. Če za ugotovitev stroškov postopka ob prekrškovni organ o stroških postopka pozneje izda poseben sklep.

DUK: Kršitelj, njegov zakoniti zastopnik ali njegov odgovorni tajnik v roku 8 dni po vročitvi osebno vloži zahtevo za sodno varstvo v 3 izvodih pri prekrškovni enoti.

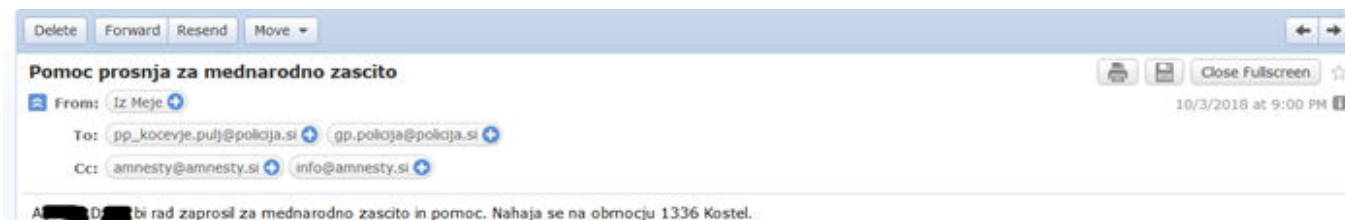
Primer 15

Čas in kraj: 3. 10. 2018, Pirče pri Kostelu

Vodenje postopkov: PP Črnomelj

Kaj se je zgodilo z osebami: 1 oseba, deportacija na Hrvaško, tam sprejeta v azilni postopek.

Kaj se je dogajalo: 3. 10. se je okoli 21.00 iz okolice Pirč pri Kostelu javila ena oseba iz Alžirije. Na njeno željo so bili o njeni nameri za zaprositev za azil obveščeni pristojni organi. Po elektronski pošti so bili obveščeni PP Kočevje, Generalna policijska postaja in Amnesty International. Oseba je bila deportirana na Hrvaško, tam ji je bilo omogočeno zaprositi za azil.

Primer 16

Čas in kraj: 4. 10. 2018, okolica Preloke v bližini Vinice

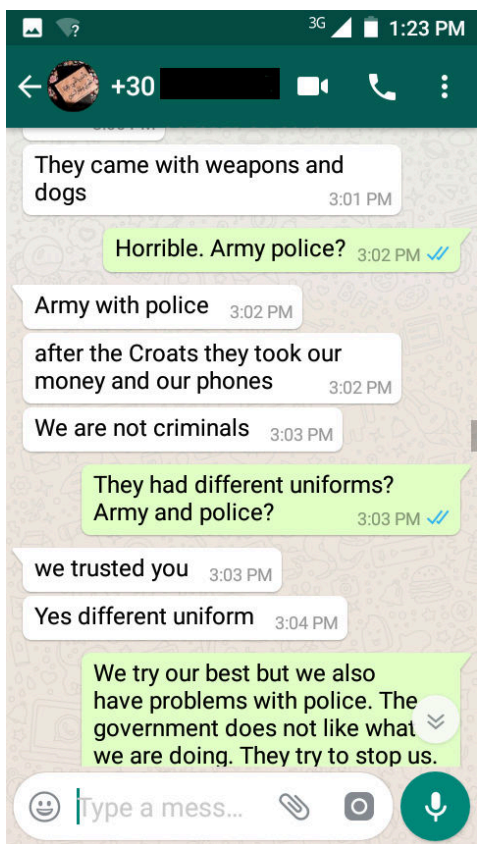
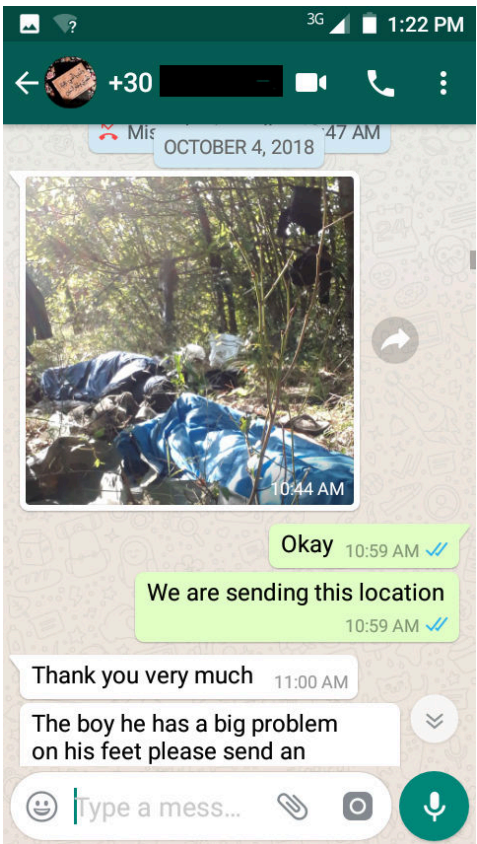
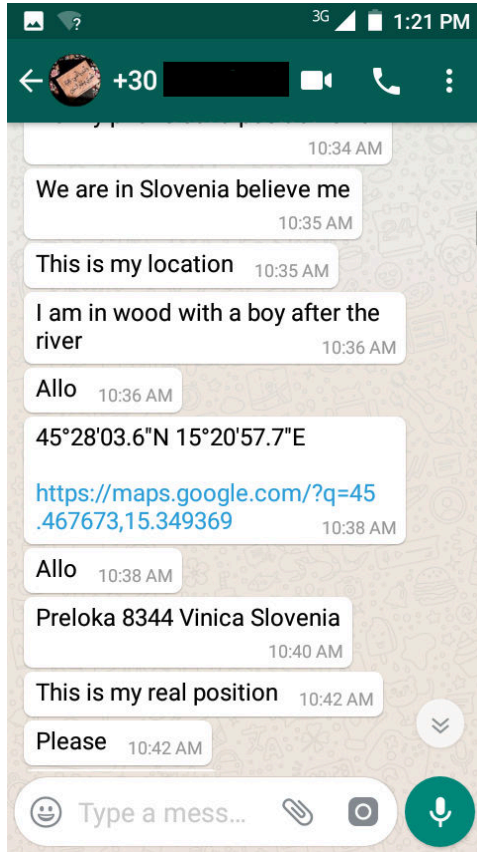
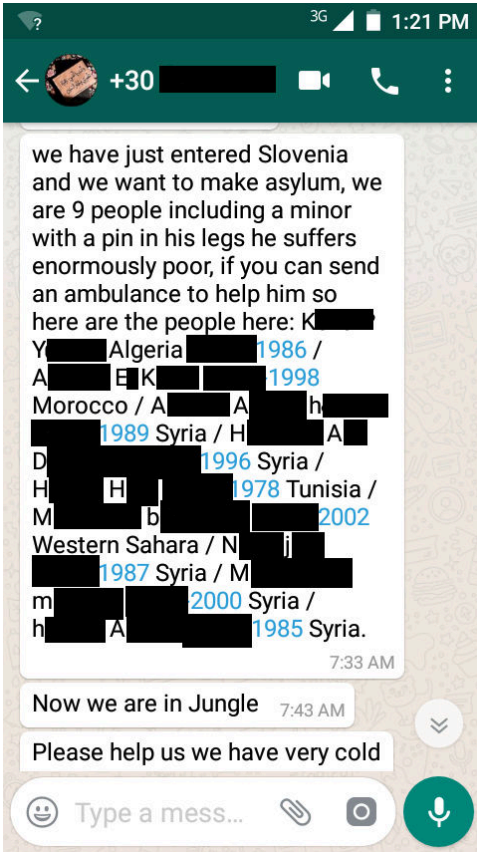
Vodenje postopkov: PP Črnomelj

Kaj se je zgodilo z osebami: 9 oseb iz Alžirije, Maroka, Zahodne Sahare in Sirije. 8 ljudi je bilo veržno vrnjenih v BiH, 1 mladoletni osebi so slovenski policisti omogočili zaprositi za azil.

Kaj se je dogajalo: 4. 10. 2018 se je okoli sedme ure zjutraj javila skupina 9 oseb. Poslali so imena, rojstne datume in države izvora ter lokacijo. Prav tako so sporočili, da ima mladoletnik v skupini ranjeno nogo. Nekaj čez 10. uro dopoldan je bila na njihovo željo policija obveščena o njihovi lokaciji in nameri za zaprositev za azil. Obveščene so bile PP Črnomelj, PP Kočevje, Generalna policijska postaja, pisarna Varuha človekovih pravic in pisarna Amnesty International v Sloveniji.

Pričevanje osebe iz skupine o dogajanju na PP Črnomelj (intervju posnet 27. 10. 2018):

Intervjuvanec je povedal, kako ga je skupaj s skupino osmih oseb slovenska policija ujela v gozdu na lokaciji, ki so jo sporočili na telefonsko številko Info Kolpa. Ko so jih ujeli, so dejali, da hočejo azil, vendar mu je »policija rekla 'Nimamo azila za vas' (The police tell me, we don't have asylum for us)«. Nato so jih odpeljali na policijsko postajo. Tam so dva dni prenočili v priporu. Po besedah intervjuvanca je nekaj oseb nosilo tudi vojaške uniforme. Prevajalec na PP je opravil intervju, v katerem je dejal, da v Sloveniji ne dajejo azila. Na njegov odgovor, da hoče v Slovenijo, mu je prevajalec odvrnil: »Ne poznaš Slovenije (He tell me you don't know Slovenia)«. Potem je moral podpisati dokumentacijo v slovenščini brez prevodov, prav tako prevajalec ni želel prevesti dokumentov. Skupini so odvzeli prstne odtise in jih fotografirali, nakar so jih z avtom odpeljali na hrvaško mejo in jih predali hrvaški policiji. Takole je opisal dogodke na slovensko-hrvaški meji: »Ja, na meji smo dali denar. In denar mojega prijatelja, dal [je] 100€ in drug prijatelj 5€ in telefon, samo en telefon. (Yes in border, we give money. And phone. And the money of my friend, give 100 and the other friend 5 euro and phone, just one phone).« Ti so jih potem odpeljali na policijsko postajo nekje na Hrvaškem, potem pa s kombijem na zeleno mejo z Bosno, kjer so jih pregnali na drugo stran meje. Intervjuvanec je poskušal prečkati mejo sedemkrat, dvakrat ga je slovenska policija prisilno izgnala in ga predala hrvaški policiji.

Poskodovana oseba / pomoc / prosnja za mednarodno zascito

From: kolpainfo@mail.com
To: gp.policija@policija.si, pp_kocevje.pulj@policija.si, pp_crnomelj.punm@policija.si
Cc: amnesty@amnesty.si, gp.policija@policija.si, info@varuh-rs.si, ivan.selih@varuh-rs.si

10/4/2018 at 10:07 AM

Spostovani, ljudje rabijo pomoc. Tudi mladoletna oseba je med njimi.

Dobili smo sporocilo. Lokacija 45°28'03.6"N 15°20'57.7"E

https://maps.google.com/?q=45.467673,15.349369

We have just entered Slovenia and we want to ask for international protection, we are 9 people including a minor with a pin in his legs he suffers enormously poor, if you can send an ambulance to help him so here are the people here:

- K... Y... Algeria 1986 /
A... E... 1998 Morocco /
A... A... h... 1989 Syria /
H... A... D... 1996 Syria /
H... H... 1978 Tunisia /
M... b... 2002 Western Sahara
N... j... 1987 Syria /
M... m... 2000 Syria /
H... A... 1985 Syria.

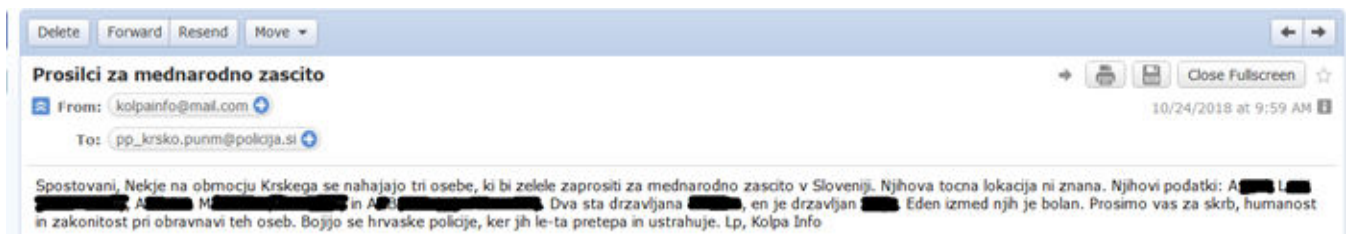
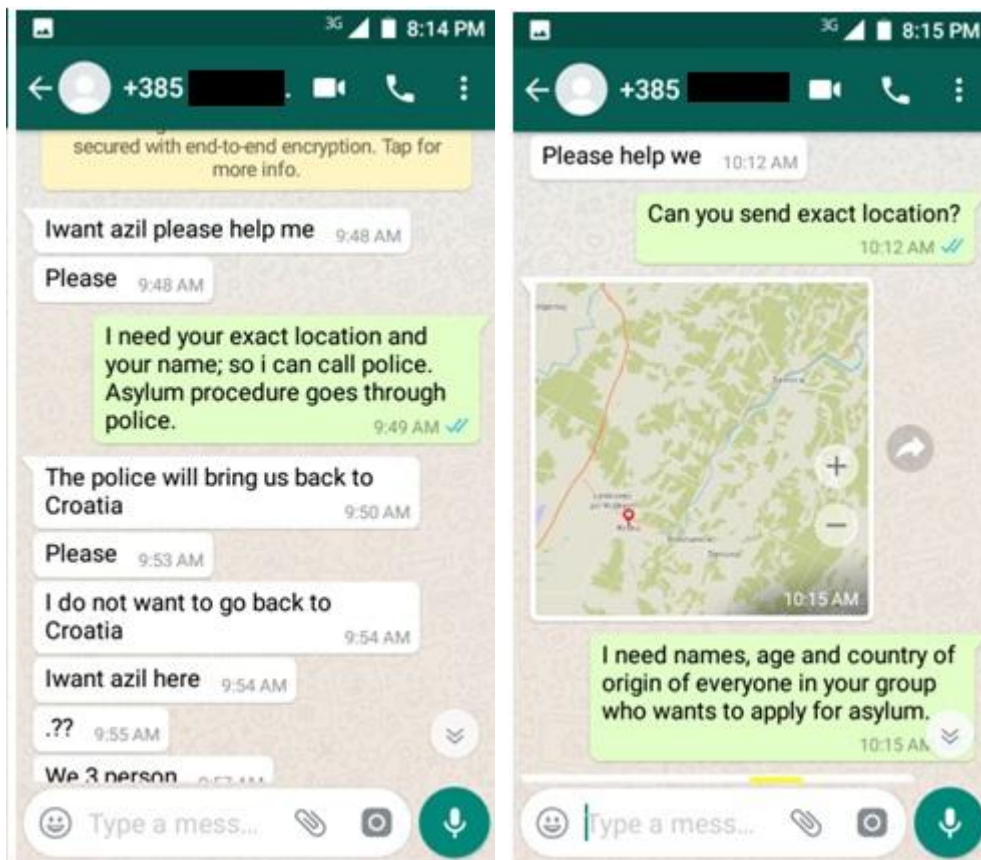
Primer 17

Čas in kraj: 24. 10. 2018, okolica Krškega, Ljubljana

Vodenje postopkov: Azilni dom na Viču

Kaj se je zgodilo z osebami: 3 osebe (mladoletne), sprejete v azilni postopek

Kaj se je dogajalo: 24. 10. okoli 10. ure dopoldan se je iz okolice Krškega javila skupina treh mladoletnikov. Skupina je izrazila namero za zaprositev za azil in sporočila, da je v okolici Krškega, vendar niso poslali natančne lokacije. Njihova namera za zaprositev za azil je bila javljena na PP Krško. Naslednji dan so sporočili, da so v Ljubljani. Poslan jim je bil naslov azilnega doma na Viču, nato so sporočili, da so na poti tja. Kasneje so se javili iz azilnega kampa v Ljubljani.

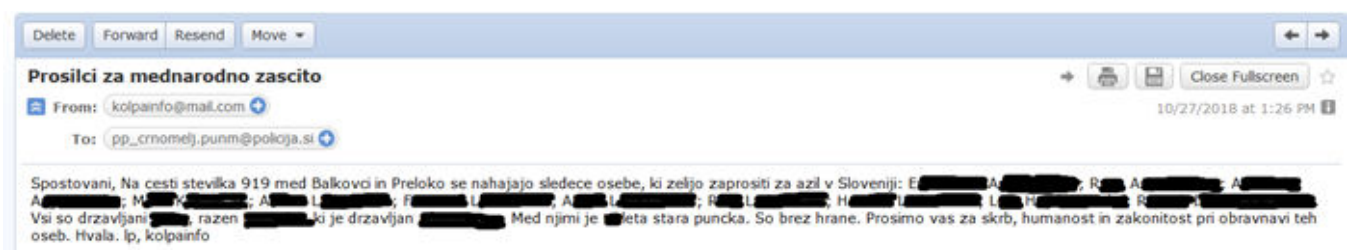
Primer 18

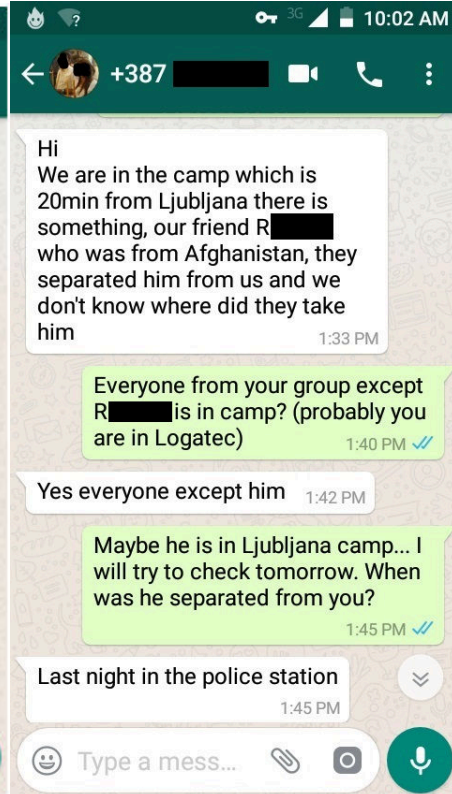
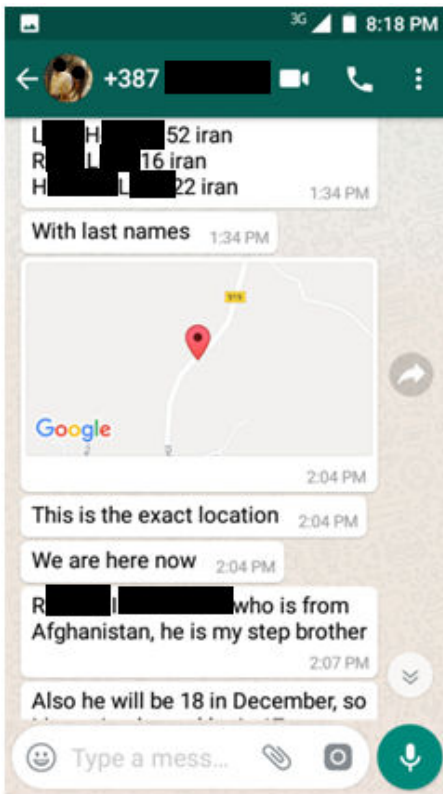
Čas in kraj: 27. 10. 2018, cesta med Balkovci in Preloko

Vodenje postopkov: PP Črnomelj

Kaj se je zgodilo z osebami: 11 oseb (10 oseb iz Irana sprejetih v azilni postopek, 1 oseba iz Afganistana verižno vrnjena v BiH)

Kaj se je dogajalo: 27. 10. se je okoli 13.30 javila skupina 11 oseb iz Irana in Afganistana. Sporočili so svoja imena in lokacijo, Info Kolpa je nato obvestila PP Črnomelj o njihovi lokaciji. V skupini so bili 4 mladoletniki, policija je 10 oseb iz Irana sprejela v azilni postopek. Ena oseba (17-letnik iz Afganistana) je bila ločena od skupine na policijski postaji, kjer so ji onemogočili zaprositev za azil, nato pa je bila vrnjena na Hrvaško in potem v BiH.

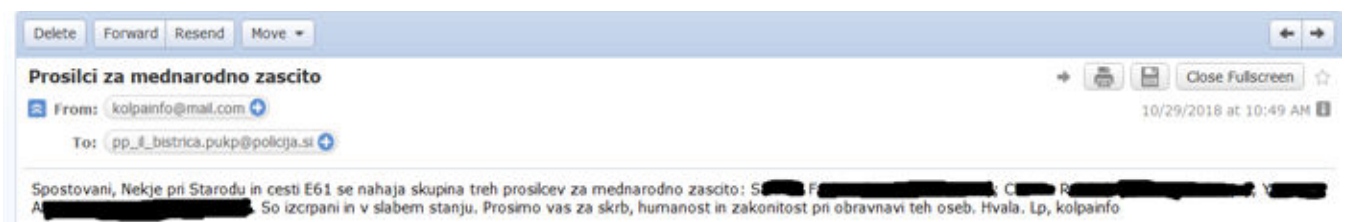
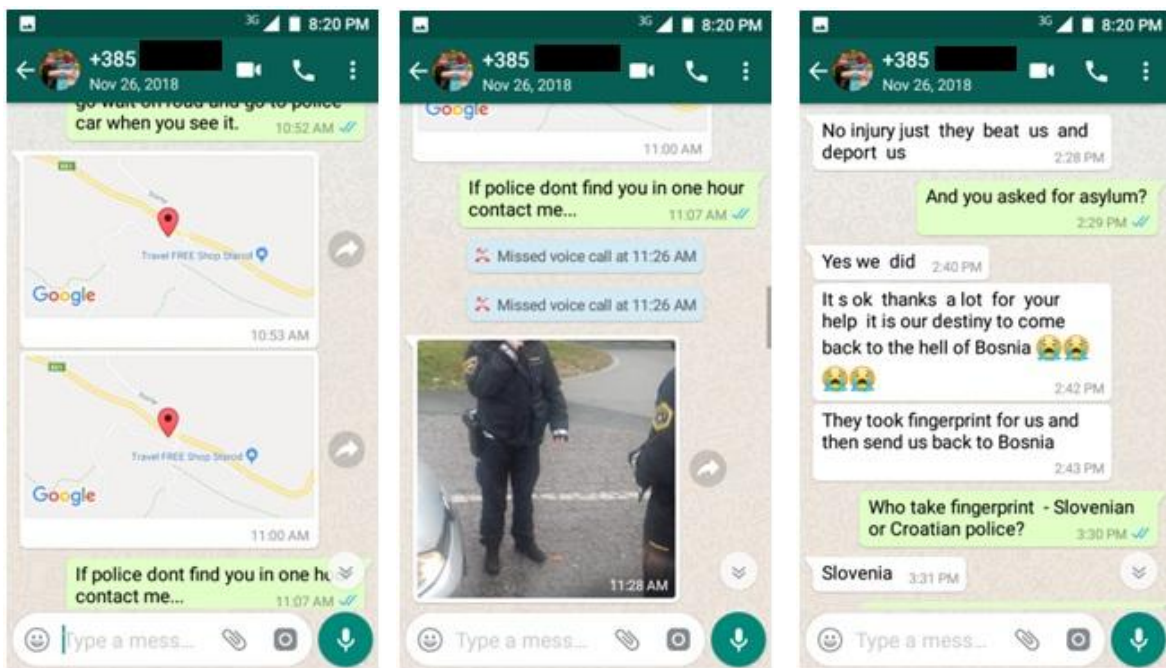
Primer 19

Čas in kraj: 29. 10. 2018, v bližini Staroda (Ilirska Bistrica)

Vodenje postopkov: PP Ilirska Bistrica

Kaj se je zgodilo z osebami: 3 osebe, zavrnjena pravica do azila, vrnitev na Hrvaško in nato v BiH.

Kaj se je dogajalo: 29. 10. okoli pol enajste ure dopoldan so se javile tri osebe iz Iraka in Alžirije z namero o zaprositvi za azil v Sloveniji. Obveščena sta bila PP Ilirska Bistrica in Varuh človekovih pravic, skupini pa je bilo naročeno, naj policijo počaka ob cesti. Okoli 11.30 dopoldan je skupino našla policija, ki je nato osebam na policijski postaji vzela prstne odtise. Potem so bili kolektivno vrnjeni na Hrvaško, od koder so jih izgnali v BiH. Po pričevanju so bili med vrnitvijo tudi pretepeni.

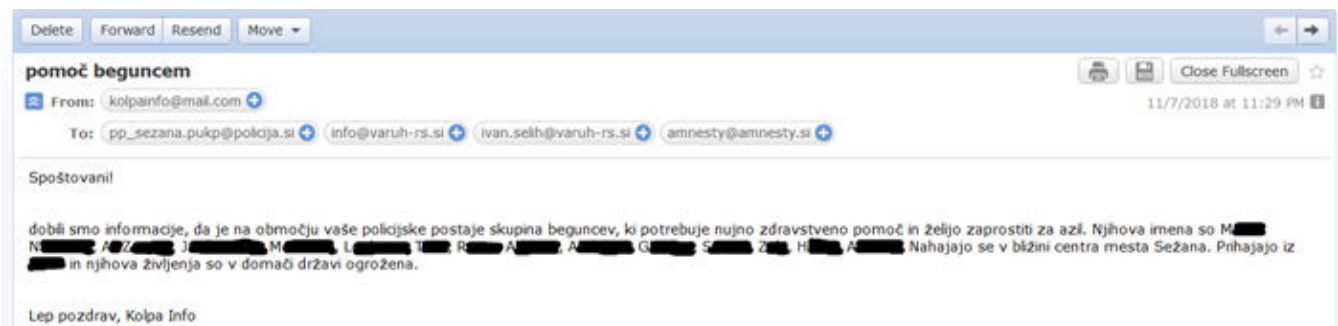
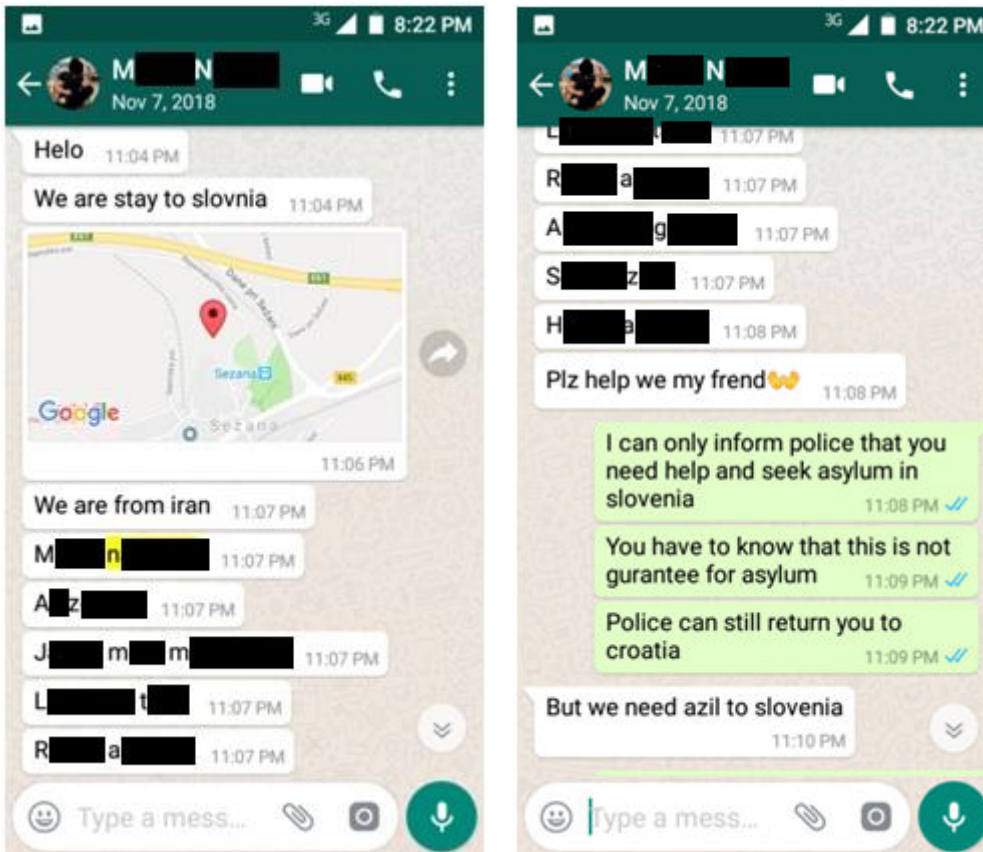
Primer 20

Čas in kraj: 7. 11. 2018, Sežana

Vodenje postopkov: PP Sežana

Kaj se je zgodilo z osebami: 8 oseb iz Irana, ni znano.

Kaj se je dogajalo: 7. 11. okoli 23. ure je skupina 8 državljanov Irana sporočila, da so prispeli v mesto Sežana in da bi radi zaprosili za azil v Sloveniji. Obveščena je bila PP Sežana, po telefonu je policist tudi sporočil, da so eno skupino migrantov že našli. Skupina se kasneje ni več javila in ni znano, kaj se je z njimi zgodilo.

KAJ SE DOGAJA NA POLICIJSKIH POSTAJAH V SLOVENIJI

Tu je zbranih nekaj povzetkov pričevanj oseb, ki so bile verižno vrnjene iz Slovenije na Hrvaško in nato v BiH. Pričevanja so dostopna v poročilih, ki so jih od junija 2018 do januarja 2019 pripravljale aktivistične organizacije No Name Kitchen, Balkan Info Van in SOS Team Kladuša (dostopno na: <https://www.nonamekitchen.org/en/violence-reports/>).

1) 13. 6. 2018 je skupina 4 oseb iz Afganistana (16, 17, 30 in 39 let) prečkala mejo v bližini vasi Zilje. Skupino je kmalu po prečkanju meje ujela patrulja slovenske policije. Eden od policistov je opazil, da Hamid (intervjuvanec) uporablja GPS in ga je obtožil tihotapstva. Nato ga je napadel verbalno in z udarci v glavo. Skupina je bila odpeljana na PP Črnomelj, kjer je bil opravljen postopek identifikacije. Hamid je zaprosil za mednarodno zaščito, vendar ga je policija preslišala. Skupina je bila prisiljena v podpisovanje dokumentov v slovenščini brez prevodov, eden od dokumentov, ki ga je podpisal Hamid, je bil tudi dokument, da bo vlogo skrbnika v postopku prevzel njegov bratranec. Dokument je izdal CSD Črnomelj. Postopki na PP so trajali 7 ur, skupina je bila nato verižno vrnjena v BiH.

Številka: 1203-42/2018
Datum: 13.06.2018

Center za socialno delo Črnomelj izdaja po uradni dolžnosti, na podlagi 10. b člena in 214. člena Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (Uradni list RS, št. 69/04 – UPB1, 101/07, 90/2011, 84/12, 82/15 in 15/17, v nadaljevanju ZZZDR) ter na podlagi 207. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-UPB, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13, v nadaljevanju ZUP) v povezavi z 82. členom Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 1/18 – uradno prečiščeno besedilo in 9/18 – popr.), v nadaljevanju ZTuj-2) ter 86. členom Zakona o mednarodnem zasebnem pravu in postopku (Uradni list RS, št. 56/99, 45/08, v nadaljevanju ZMZPP) v zadevi postavitve skrbnika za posebni primer mladoletnemu tujcu, naslednjo

ODLOČBO

1. Za mlđ. H. S. roj. 10.04.2002, državlján Afganistan, bo naloge in dolžnosti skrbnika za poseben primer opravljal bratranec N. S. roj. 16.02.2000, Afganistan, ki ga spremlja od izvorne države celo pot.
2. Naloge in dolžnosti, ki jih bo opravljal skrbnik so:
 - zastopanje mlđ. varovanca iz prve točke izreka te odločbe v postopku odločanja policije o vrnitvi mladoletnega tujca,
 - seznanjanje mlđ. varovanca iz prve točke izreka te odločbe s pravicami, ki jih lahko na ozemlju Republike Slovenije uveljavlja kot mladoletni tujec,
 - zagotavljanje najboljšega interesa mlđ. varovanca iz prve točke izreka te odločbe pri nastanitvi v primerne ustanove za nastanitev mladoletnih oseb,
 - zastopanje mlđ. varovanca iz prve točke izreka te odločbe v postopkih odločanja pred organi v Republiki Sloveniji.
3. Pritožba zoper odločbo ne zadrži izvršitve.
4. V tem postopku ni bilo posebnih stroškov.

Obrazložitev:

CSD Črnomelj je bil dne 13.06.2018 s strani Policijske postaje Črnomelj obveščen, da se na Policijski postaji Črnomelj nahaja mlđ. tujec H. S. v spremstvu polnoletnega bratranca, zaradi nezakonitega prestopa državne meje. Imenovani je bil prijat na območju občine Črnomelj ob nezakonitem vstopu v Republiko Slovenijo.

Strokovna delavka CSD Črnomelj je bila seznanjena, da bo mlđ. tujcu H. S. brez spremstva staršev mlđ. spremlja od izvorne države celo pot polnoletni bratranec N. S., roj. 16.02.2000, ki opravlja vlogo skrbnika in je to nalogo pripravljen opravljati tudi v naprej.

V skladu z določbami o mednarodnem zasebnem pravu in postopku (Ur. RS, št. 56/99, in 45/08-Zarbit) mora organ RR z najnimi začasnimi ukrepi zavarovati osebnost, pravice in interese tujega državljan, ki je v RS in o tem obvestiti organ njegove države (86. člen), s seznanjenim soglašata.

ZTuj-2 v 82. členu določa, da se mladoletnega tujca brez spremstva staršev ali zakonitega zastopnika ne sme odstraniti v matično državo ali tretjo državo, ki ga je pripravljena sprejeti, dokler mu tam ni zagotovljen sprejem. Pred odstranitvijo se je potrebno prepričati, da bo mlđ. tujec vrnjen članu družine, izbranemu skrbniku ali ustreznim sprejemnim centrom v državi vrnitve. Pred odstranitvijo mlđ. tujca brez spremstva mora policija o tem nemudoma obvestiti center za socialno delo, ki mora mladoletnemu tujcu nemudoma postaviti skrbnika za poseben primer.

Iz vpogleda v zapisnik o opravljenem razgovoru z dne 13.06.2018 izhaja, da je mid. H [redacted] S [redacted] seznanjen, da mu bo Center za socialno delo Črnomelj postavil skrbnika za poseben primer in da se za skrbnika imenuje njegov bratranec N [redacted] S [redacted] skrbnika bo mid. varovanca zastopal v postopkih odločanja policije o vrnitvi mid. tujca brez spremstva, ga seznanjal s pravicami, ki jih lahko na ozemlju Republike Slovenije uveljavlja kot mladoletnik brez spremstva, da bo zagotavljal njegov najboljši interes pri nastanitvi v primerne ustanove na nastanitev mid. oseb ter da ga bo zastopal v postopkih odločanja pred organi Republike Slovenije.

Na podlagi 1. odst. 86. člena ZMZPP organ Republike Slovenije z nujnimi začasnimi ukrepi zavaruje osebnost, pravice in interese tujega državljana, ki je v Republiki Sloveniji ali ima v njej premoženje in obvesti o tem organ njegove države.

V skladu z določili 214. člena ZZZDR ukrene center za socialno delo v neodločljivih primerih kar je potrebno za varstvo osebnosti, pravice in koristi tujega državljana, dokler organ njegove države ne ukrene, kar je potrebno.

Lipotevajoč največje koristi otroka je naslovni center na podlagi 2. odstavka 236. člena ZUP odločil, da morebitna pritožba ne zadrži izvršitve iz razloga, ker je organ ocenil, da otrok nemudoma potrebuje skrbnika, ki mu bo pomagal ščititi njegove pravice in koristi v postopkih, ki jih določa Zakon o tujcih. V primeru, da postopek imenovanja skrbnika ne bi bil končan v čim krajšem možnem času, bi se mladoletniku kršilo njegove temeljne pravice, ki pa jih je država v takšnih primerih dolžna oziroma omogočiti in jih zaščititi.

V ugotovljenem postopku je Center za socialno delo Črnomelj ugotovil, da je postavitve skrbnika za poseben primer v tem primeru smotna in nujno potrebna in da s skrbništvom niso kršene pravice in koristi stranke v postopku.

S tem je odločba utemeljena.

V skladu s petim odstavkom 213. člena ZUP mora organ v izreku odločiti o tem ali so nastali stroški postopka. Glede na to, da posebni stroški postopka niso nastali, je CSD Črnomelj odločil, kot je razvidno iz 6. točke izreka te odločbe.

Odločba je na podlagi 22. člena Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/2010-UPB 5, 14/15-ZUJFO, 84/15-ZeF-P-J in 32/16, v nadaljevanju ZUT) takse prosta.

PRAVNI POUK:

Zoper to odločbo je dovoljena pritožba na Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Kotnikova 28, Ljubljana, v roku 15 dni od vročitve. Pritožba se vloži pisno ali ustno na zapisnik pri Centru za socialno delo Črnomelj, Ulica 21. oktobra 9, 8340 Črnomelj. Za pritožbo se plača taksa po tarifi št. 2 ZUT, v znesku 18,10 EUR.

Postopek vodila:
Maša Huskič
univ. dipl. soc. delavka

Direktorica:
Marjetka Papež

Vročiti:

1. Mid. H [redacted] S [redacted] - vročiti osebno na PP Črnomelj
2. N [redacted] S [redacted] - vročiti osebno na PP Črnomelj
3. V spis - zbirka dokumentarnega gradiva.

Po pooblastilu direktorice
št. 020-2/2014, z dne 2.6.2014
Marija Žunič, dipl. ekon.

2) 8. 7. 2018 je Benedict s skupino 9 oseb prestopil slovensko-hrvaško mejo, po prestopu Kolpe pa se je skupina razšla. Benedict je šel proti mestu Vinica, da bi našel avtobusno postajo, v bližini mesta pa je lokalna prebivalka poklicala policijo. Na PP Črnomelj je večkrat zaprosil za mednarodno zaščito, saj je njegovo življenje doma ogroženo, prav tako je zahteval pravno pomoč. Policist, ki ga je obravnaval, je začel nanj kričati, da naj neha govoriti, in se je nasploh vedel agresivno. Policistka mu je med obravnavo rekla, naj neha govoriti o azilu, sicer mu bo nekaj razbila na glavi. Nato je bil prisiljen podpisati dokument v slovenščini, ki ni bil preveden, zato ni vedel, kaj podpisuje. Kasneje je bil zaprt v celici skupaj z 9 drugimi osebami. Naslednji dan je bil deportiran na Hrvaško in potem v BiH. (Border violence report Velika Kladuša – julij 2018, str. 16)

3) 27. 7. 2018 je skupina 6 moških iz Alžirije, Tunizije in Maroka več dni pešačila iz Velike Kladuše do Črnomlja. V bližini mesta je lokalna prebivalka poklicala policijo, ki jih je odpeljala na policijsko postajo. Hakim je večkrat izrazil zahtevo za azil, vendar jim je palestinski prevajalec povedal, da nimajo možnosti zaprositi za azil zaradi svoje narodnosti. Izmed šestih je policija opravila intervju zgolj z eno osebo in ta intervju naj bi veljal za vseh šest: »Vsi smo zaprosili za azil, vendar niso želeli uslišati naše prošnje. Prevajalec je naredil zapisnik in nas vprašal: 'Zakaj ste izbrali to državo? Vi nočete ostati v Sloveniji, vi hočete v Francijo, zakaj torej tukaj prosite za azil?' Prevajalec nam je prav tako povedal, da nimamo v nobeni državi pravice, da zaprosimo za azil.« Po obravnavi je bila skupina odpeljana v manjši kamp, kjer so bili prisiljeni spati na tleh kontejnerja.

Naslednji dan so bili prisiljeni podpisovati dokumente v slovenščini, zvečer okoli 19.00 pa jih je policist odpeljal na kraj, ki je izgledal kot smetišče, kjer so bili kolektivno izročeni hrvaški policiji. Od tam so bili s kombijem pripeljani do zelene meje z BiH v bližini Velike Kladuše. Kombi so zapustili v parih, nato pa so jih napadli zamaskirani policisti in jih pretepli, uporabljene so bile tudi električne palice: »*Ko smo smo prispeli do meje, so nam povedali, naj zapustimo avtomobil v skupinah po dva. Med zapuščanjem avtomobila nas je policist v modri obleki začel tepsti s pendrekom. V gozdu je bilo temno. Mislil sem, da bom, če bom tekel, mogoče prišel do Bosne in me bodo pustili pri miru. Po približno treh metrih so bili moški v temnih oblekah, ki jih nisem mogel dobro videti, saj je bila tema, oni pa so imeli očala za nočno gledanje in so me lahko videli. Tekel sem v japonkah in sem padel, ko sem poskusil pobegniti. Ujel me je in pretepel. Svojo električno palico je policaj naslonil na moj vrat in spet sem se zrušil na tla. Prepričan sem bil, da me bo ubil.*»

(Illegal push-back and border violence report – august 2018, str. 2)

4) 5. 8. 2018 je po desetih dneh hoje skupina 13 oseb iz Afganistana in Irana (2 družini in 2 samska moška) vstopila na območje RS v bližini Ilirske Bistrice. V gozdu jih je opazila policijska patrulja. Ob prvem stiku je Asmin mož zaprosil za mednarodno zaščito, vendar mu je policist odgovoril, da jih bodo jutri deportirali. Na mestu so bili prisiljeni sleči oblačila, vključno z otroci in ženskami, policija pa je opravila pregled. Asmi je policist vzel hidžab in ga vrgel po tleh. Pri tem so ji policisti pravili *“Pičko mater”* in *“Here is Slovenia, here is no Islam”*. Po pregledu so bili odpeljani na PP Ilirska Bistrica, na postaji naj bi bilo tudi osebje UNHCR in Mednarodne organizacije za migracije IOM, ki pa ni sodelovalo v azilnih postopkih. Pri obravnavi je sodeloval iranski prevajalec, osebe pa so povedale svoja imena, narodnosti, kje so vstopile v Slovenijo in kakšen je njihov namen v Sloveniji. Policija je nato vse poslikala in pobrala prstne odtise, bili so tudi prisiljeni podpisati dokumente, ki jih niso razumeli in jih tudi prevajalec ni želel prevesti. Skupina je na postaji preživela en dan, nato so jih z enim zaprtim kombijem odpeljali na kraj, kjer so jih izročili hrvaški policiji. Hrvaški policisti so jih nato odpeljali do zelene meje z BiH v bližini Velike Kladuše, kjer so jim razbili telefone, odrasle fizično napadli in jih izgnali čez mejo. (Illegal push-back and border violence report – august 2018, str. 16)

5) 15. 8. 2018 je Ahmad s skupino 8 oseb vstopil na območje Slovenije in želel nadaljevati proti Italiji. Policijska patrulja je skupino ujela v bližini vasi Stara Lipa in nato poklicala kombi, ki jih je po 20 minutah vožnje pripeljal na PP Črnomelj. Tam so izpolnili vprašalnike s svojimi podatki, Ahmad pa je bil edini, ki ni zaprosil za azil v Sloveniji. Vsem je policija odvzela prstne odtise, in ko so videli, da je bil Ahmad že četrtič v Sloveniji, so ga obtožili tihotapstva. Dva policista sta nato odpeljala Ahmada v kontejner in začela z grožnjami in udarci. Poleg sta na stolih sedeli dve policistki in opazovali dogajanje. Ahmad je bil edini pretepen, policija pa je nato 8 oseb izročila hrvaški policiji, ki jih je nato izgnala v BiH. V Sloveniji je za azil lahko zaprosil zgolj 16-letni fant. (Illegal push-back and border violence report – august 2018, str. 47)

6) 21. 8. 2018 je po šestih dneh hoje tričlanska družina (med 17 in 40 let) iz Irana prestopila slovensko-hrvaško mejo. Po približno 15 kilometrih hoje jih je opazil lokalni prebivalec, ki je poklical policijo. Nato je prišlo 13 policistov, skupina pa je v strahu pred deportacijo rekla, da so iz Sirije. Policisti so se obnašali agresivno in zahtevali, da naj se uležejo na tla, nato pa so opravili pregled. V Zahrinem modrcu so našli 1000 evrov, ki jih niso vrnil. Eden od policistov je od Dariusa (17 let) zahteval, da naj odklene svoj telefon, ko je to zavrnil, pa ga je policist fizično napadel z brcami in mu zlomil roko. Napadli so tudi mater in očeta. Nato so jih odpeljali na PP Črnomelj, Dariusa pa so zaradi tožb o bolečini v roki odpeljali v zdravstveni dom. Tam ga je z opornico oskrbel zdravnik, vendar o policijskem obisku ni napisal poročila. Na policijski postaji je bil prisoten arabski prevajalec, družina pa je nato razložila, da so iz Irana in da so v strahu pred deportacijo rekli, da so iz Sirije. Zaposili so tudi za mednarodno zaščito, vendar jim je bila ta pravica zanikana. Bili so prisiljeni v podpisovanje dokumentov brez prevodov, nato pa so bili izročeni hrvaški policiji. Ti so jih vrnilo prek zelene meje v BiH, do Velike Kladaše so pešačili še 20 km.

(Illegal push-back and border violence report – august 2018, str. 75)

7) 2. 9. 2018 je skupino 10 moških iz Indije, Nigerije in Slonokoščene obale blizu slovenskega naselja Obrov prijela slovenska policija, potem ko so dva tedna pešačili čez Hrvaško. Policista sta jih pridržala, nato pa sta jih odpeljala do približno pol ure oddaljene avtocestne meje. Na slovenski strani meje so policisti na postaji zabeležili njihovo ime, nacionalnost, starost in jih fotografirali. Ko so migranti vprašali glede azila, so jim policisti v odgovor rekli le: »Ne.« Nato so jih slovenski policisti v tišini pospremili skozi carino k hrvaški obmejni policiji. Ti so jih nemudoma nastanili v kontejnerje blizu mejnega prehoda, v katerih so bili čez noč zaklenjeni brez hrane in vode. Prav tako so jim policisti zasegli denar. Zjutraj so jih s kombijem odpeljali na mejo z Veliko Kladušo, do koder je bilo približno pet ur vožnje, ki so jih migrantje morali preživeti v zaprtem kombiju ob pomanjkanju zraka, zaradi česar so v kombiju bruhal. Na nekaterim iz skupine že znanem območju, kamor so jih pripeljali hrvaški policisti, so jim ti dejali, da naj pešačijo do Bosne. Ko je eden iz skupine vprašal, ali mu lahko vrnejo telefon, mu ga je policist pred očmi razbil, drugemu iz skupine pa so pred očmi raztrgali 100 evrov, ki so mu jih pred tem zasegli. Nato je skupina morala dolgo v noč pešačiti, da je lahko prišla nazaj v Veliko Kladušo. (Illegal push-back and border violence report – september 2018, str. 22)

8) 36-letni Afganistanec je 16. 8. 2018 prečkal mejo, bil obravnavan in nastanjen v azilnem domu na Viču. 9 dni je bil v azilnem domu in že imel izkaznico prosilca za mednarodno zaščito, ko ga je v ponedeljek, 27. 8., pri avtobusni postaji prijela policija, medtem ko se je sprehajal skozi center Ljubljane. Odpeljala ga je v zaprt center za pridržanje (verjetno v Postojni), kjer je bil priprt 10 dni. 5. 9. ga je nato slovenska policija z avtom odpeljala na hrvaško mejo, kjer sta ga dva policista pospremila do kombija, ki je čakal na drugi strani meje. Po šesturni vožnji v kombiju so ga na hrvaško-bosanskem mejnem prehodu blizu Šturlića pričakali štiri hrvaški policisti. Ko je izstopil iz kombija, ga je policija začela pretepati s

pendreki. Po nekajminutnem tepežu so mu rekli, naj gre sam na bosansko stran meje. (Illegal push-back and border violence report – september 2018, str. 34)

9) 16. 9. 2018 je skupino 14 ljudi, med katerimi sta bila dva mladoletnika in 60 let star gospod, 10 kilometrov od slovensko-hrvaške meje v gozdu opazil policist. Ko so prišle okrepitve, so jih preiskali, jim vzeli imetje in jih odpeljali na policijsko postajo, kjer niso imeli dostopa do prevajalca, njihova prošnja za azil pa je bila ignorirana. Morali so podpisati dokumente v slovenščini, dva mladoletnika pa so policisti prisilili, da sta jih podpisala kot polnoletna. Po približno sedmih urah, ko so dali prstne odtise in informacije, so jih s kombijem odpeljali na hrvaško mejo, kjer so jih čakajoči hrvaški policisti nemudoma odpeljali v kontejnerje. Skupina je ponovno izrazila namero o zaprositvi za azil, a so jo tudi hrvaški policisti ignorirali. Vzeli so njihove podatke in prav tako prisilili mladoletnika, da sta se registrirala kot polnoletna. Skupina je bila zaprta približno 10 ur brez hrane in vode. Za hrano so bili prisiljeni plačati policistom, da so jim jo kupili, vodo pa so morali piti iz WC-školjke. Potem so jih v kombiju peljali približno 5 ur do območja blizu meje, nekje na podeželju. Tam so jih pričakali štirje policisti s črnimi maskami, ki sta se jim pridružila še dva policista. Skupaj so enega po enega v skupini začeli pretepati s pendreki. Iranca v skupini so poklicali iz kombija in mu ponujali plastično vrečko z zlomljenimi telefoni, češ da naj jo prime, ko pa je ta iztegnil roke, so ga začeli udarjati in nanj kričati. Zaseženega imetja jim niso vrnili. Ko je eden v skupini zaprosil za vrnitev imetja, so to odklonili, a so ga nehali udarjati, saj, kot je dejal izpraševani migrant, “če vedo, da lahko nekdo govori angleško, te osebe ne tepejo, saj vedo [hrvaška policija], da lahko posreduje informacije [o nasilju policistov na mejah]”

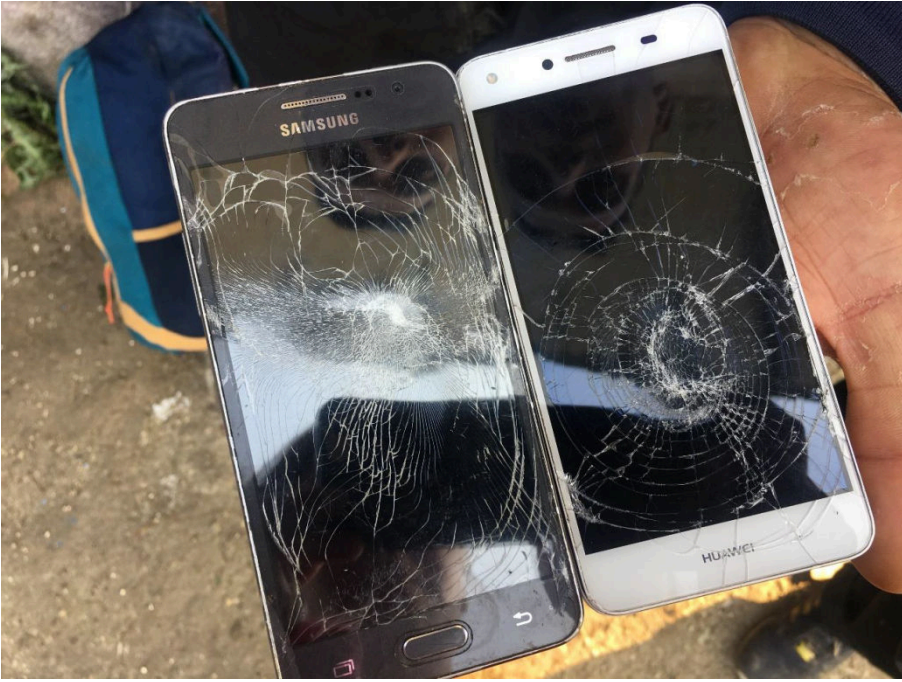
(Illegal push-back and border violence report – september 2018, str. 54)

10) 13. 9. 2018 je skupino Pakistancev in Afganistancev, med katerimi je bil tudi en mladoletnik, hrvaška policija deportirala v Bosno. Hrvaški policiji so jih predali slovenski policisti, ki so jih prijeli približno 10 kilometrov stran od italijanske meje po desetih dneh hoje iz Velike Kladuše. Ko so jih slovenski policisti prijeli, so jim zasegli telefonske polnilce, denar in nekaterim telefone, rekoč, da jim bodo imetje vrnil, a jim ga nikoli niso. Ko so jih odpeljali na policijsko postajo, je intervjuvanec zaprosil za azil, a je dobil odgovor »V Sloveniji je azil zaprt (In Slovenia, asylum is closed)«. Tu so bili pridržani 24 ur, potem pa so jih predali hrvaški policiji. Ta jih je s kombijem pripeljala na mejni prehod blizu Šturlića. 5 policistov jim je ukazalo, naj izstopijo iz kombija, nakar so jim najprej razbili telefone, nato pa so jih pretepli s pendreki. Intervjuvanec je bil v času intervjuja že štiri mesece v Bosni, v Evropo pa je v tem času poskušal priti že petkrat, a so ga policisti vselej pretepli, oropali in prisilno izgnali nazaj v Bosno. (Illegal push-back and border violence report – september 2018, str. 67)

11) Skupino treh Maročanov je hrvaška policija 9. 10. 2018 prisilno izgnala v Bosno. Pred tem jih je v Sloveniji, nekje med vasema Sušak in Rupa, prijela slovenska policija. Odpeljala jih je na bližnjo policijsko postajo, kjer so bili pridržani en dan. Tam so imeli dostop do prevajalca, ki pa jim je dejal, da v Sloveniji ni azila in da naj grejo nazaj v Bosno. Podpisati so morali dokumente o pridržanju v slovenščini (slika spodaj). Nato so jih odpeljali na hrvaško policijsko postajo blizu meje, kjer so bili pridržani dva dni

v majhni celici z velikim številom ljudi in le enim obrokom v roku 48 ur. Skupaj s še sedmimi ljudmi jih je hrvaška policija peljala na območje, oddaljeno le nekaj ur, kjer pa so morali čakati približno 10 ur v avtu, v katerem je primanjkovalo kisika. Okoli dveh zjutraj so jih peljali na gozdno območje blizu reke in meje z Bosno. Tam so jih pričakali policisti v črnih uniformah in s črnimi maskami, ki so jim razbili telefone, ukradli denar in jih brutalno pretepli s pendreki in brcami, medtem ko so na njih kričali, da naj grejo nazaj v Bosno.

Številka: 2202-376/2018/1 (3B696-122)
Datum: 7.10.2018

SKLEP o pridržanju
 ODLOČEA o zadržanju

Zoper _____ (ime in priimek), _____ (EMŠO) _____ (državljanstvo) MAROKO
CASABLANČA, MAROKO
(stalno ali začasno prebivališče)

Policijski postopek se je začel 7.10.2018 ob 16.30
(datum) (ura)

Pridržanje je bilo odrejeno 7.10.2018 ob 16.33 na podlagi člena:
(datum) (ura)

109/2 zakon o prekrških (ZP-1, sklep)

110/2 Zakon o prekrških (ZP-1, sklep)

24/1 Zakon o pravilih cestnega prometa (ZPrCP, sklep)

64/1 Zakon o nalogah in pooblastilih policije (ZNPPol, sklep – do 12ur)

64/1 Zakon o nalogah in pooblastilih policije (ZNPPol, sklep – do 48 ur)

32/1 Zakon o nadzoru državne meje (ZNDM- 2, odločba)

Ob odreditvi pridržanja je bila oseba v _____ arabskem (brošura) _____ jeziku raznjana s spodaj navedenimi pravicami in jih je tudi razumela:

z razlogi za pridržanje; da ni dolžna ničesar izjaviti; da ima pravico do takojšnje pravne pomoči zagovornika, ki ga svobodno izbere; da se na njeno zahtevo o pridržanju obvesti njene najbližje, če je oseba tujec pa tudi diplomatsko-konzularno predstavništvo države, katere državljan je.

Pridržana oseba ima tudi pravico do zdravniške pomoči, vključno s pravico, da jo na njene stroške pregleda zdravnik, ki ga sama izbere.

Obrazložitev razlogov - opis dejanja Oseba se pridrži, ker jo je potrebno izročiti tujim varnostnim organom. Oseba _____ je od dne 7.10.2018 od 16.30 ure v postopku zaradi nedovoljenega vstopa v državo in jo je potrebno izročiti tujim varnostnim organom. Oseba _____ je državno mejo med R Hrvaško in R Slovenijo prestopila d 7.10.2018 ob 14.30 uri mejna prometna povezava Lisac (RH)-Sušak (RS), mejna sekcija H-11

Pravni pouk: Zoper ta akt je dopustna pritožba, dokler traja pridržanje. Pisna pritožba se vložijo pri organu, kjer se izvaja pridržanje, ta pa jo bo odstopil pristojnemu sodišču. Pritožba ne zadrži ukrepa odvzema prostosti.

Akt je bil vročen pridržani osebi 7.10.2018 ob 21.30
(datum) (ura)

_____ (pridržana oseba)

Pooblaščen uradna oseba
Osman MURATOVIĆ
(pristojna oseba)

Opombe o vročitvi: _____

JRM-3

Številka plačilnega naloga: 0000116356879

ZAPISNIK O IZJAVI KRŠITELJA

V skladu s 85. členom Zakona o prekrških je bil kršitelj pisno izdajo plačilnega naloga poučen, da se lahko izjavi o dejstvih oziroma okoliščinah prekrška, da pa tega ni dolžan storiti niti odgovarjati na vprašanja, če pa se bližnje. Prav tako je bil kršitelj poučen, da mora v izjavi navesti vsa dejstva, ki dokazuje v svojo korist, ker jih sicer v postopku ne bo več mogli uveljavljati.

Kršitelj je dal naslednjo izjavo dne 7.10.2018 ob 22.40 uri vlna JULJSKA DISTRICIA

12 MAREKA SEM SE ODPRAVIL V ŠPANISO, KER BI SE RAD USTVARILO BOLJŠE ŽIVLJENJE.

Opombe: PRISOTEN JE BIL PREVAJALCO ZA ARABSKI JEZIK

[Signature]
podpis kršitelja

[Signature]
ime in priimek ter podpis policista

KRATEK OPIS DEJANSKEGA STANJA Z NAVEDBO DOKAZOV

[REDACTED] JE 7.10.2018 OD 16.30 NEDOVOLJENO VSTOPIL 12 RH V RS NA MEJNI PROMETNI POVEZAVI LISAC (RH) - SUŠAK (RS) IN TAKO KRŠIL DOLOČILA 145. ČLENA ZAKONA O TUJCIH, Z. DOSTAVLJA NJEGOVA IDENTITETA JE BILA UGOTOVLJENA NA PODLAGI NJEGOVE LASTNE IZJAVE.

Potrdilo o vrežanju

(Illegal push-back and border violence report – october 2018, str. 15)

12) 23. 10. 2018 je bila skupina 32 ljudi iz Bangladeša prisilno izgnana iz Hrvaške v Bosno. Približno dva dni pred tem so jih ujeli trije policisti nekje na cesti A1 v Sloveniji. Intervjuvanec jim je povedal, da hoče azil v Sloveniji, vendar je dobil odgovor: »Ne, ne, ne.« Potem so jim na policijski postaji vzeli prstne odtise in jih fotografirali, prav tako so morali podpisati dokumente v slovenščini, ne da bi jim bil dan na voljo prevajalec. Le dvema fantoma iz skupine, ki sta bila stara 18 let, so dovolili vstopiti v azilni postopek, ostalih 30 so naslednji dan predali hrvaški policiji. Ta jih je s kombiji pripeljala na mejni prehod Maljevac, kjer so jim policisti dejali, da naj gredo eden po eden iz kombija in začnejo teči proti Bosni. Ko so začeli teči po klancu navzdol, so se spotaknili ob vrvi, ki so jih nastavili policisti. Policisti so pridrveli za njimi in jih pretepli s pendreki.

(Illegal push-back and border violence report – october 2018, str. 60)

13) 11. 11. 2018 je skupina 17 migrantov iz Bangladeša in Pakistana skušala prečkati reko Kolpo pri Vinici. Štirje med njimi niso znali plavati, zato so počakali na hrvaški strani, ostali pa so prečkali reko. Slovenski policisti so jih verjetno videli z daljnogledom in so jih pričakali na slovenski strani reke, medtem ko so lokacijo ostalih štirih sporočili hrvaški policiji, ki jih je prišla iskat. Trinajst migrantov so slovenski policisti odpeljali na policijsko postajo, kjer so ti morali brez prisotnosti prevajalca podpisovati dokumentacijo v slovenščini. Izrazili so, da hočejo azil, vendar prošnja ni bila slišana. Dva mladoletnika v skupini sta v dano dokumentacijo še posebej zapisala, da hočeta azil, nakar so policisti prečrtali napisano in kot ciljno državo napisali Italijo. Med obravnavo na postaji slovenske policije je bila po

pričanju intervjuvanca prisotna rjavolasa policistka z lasmi do ramen, katere identifikacijska številka naj bi bila 00448801. Okoli 10. ure naslednji dan so jih predali hrvaški policiji, nakar so 14 ljudi iz skupine odpeljali na neznano lokacijo, kjer so bili cel dan zaprti v kombiju brez hrane, vode in sanitarij. Okoli polnoči so jih nato v skupini 30 ljudi (Afganistanci in Pakistanci, ki jih je ujela hrvaška policija) odpeljali na hrvaško mejo z Bosno in jim razbili telefone ter vzeli denar. Tam so jih v skupini po tri prignali iz kombija na cesto, kjer je bila na vsaki strani vrsta policajev, med katerimi se je moral posameznik prebiti, medtem ko so ga policisti brutalno topli. Tepež je v tem primeru čakal le moške, žensk policisti niso pretepali. (Illegal push-back and border violence report – november 2018, str. 5)

14) Utopitev

27. 11. 2018 je skupino 11 ljudi iz Alžirije nekje na območju reke Reke opazila policija, nakar je skupina skušala zbežati. Nekdo iz skupine je pobegnil, ker je skočil v reko, drugi je isto skušal narediti za njim, a ni znal plavati in je navkljub poskusom gasilcem, da bi ga rešili, utonil. Še nekdo iz skupine je skočil v vodo za utapljajočim se, da bi ga poskušal rešiti, zaradi česar ga je policija, ko ga je prijela, najprej odpeljala v bolnišnico, po enournem obisku bolnišnice pa so ga policisti privedli na policijsko postajo, kjer so že bili ostali. Skupina sedaj sedmih ljudi je na policijski postaji čakala približno štiri ure. Potem so jih odpeljali na uradni mejni prehod med Slovenijo in Hrvaško, kjer jih je pričakalo okoli 14 policistov. Tam so jih enega za drugim slekli in preiskali, prav tako pa so jim zasegli denar in mobilne telefone. Dali so prstne odtise, bili so fotografirani in podpisati so morali dokument. Nato so jih odpeljali neznano kam, kjer so prestopili v kombi, nakar so se peljali približno 20 minut na območje ob meji nekje med Maljevcem in Buhačo. Okoli 1.40 zjutraj so enega za drugim odpeljali iz kombija in jih začeli pretepati. Policisti so nosili črne uniforme in črne maske. (Illegal push-back and border violence report – december 2018, str. 107)

15) Skupina petih ljudi, med katerimi je bila tudi štiričlanska družina, se je 2. 12. 2018 zaradi izčrpanosti predala slovenski policiji 5 kilometrov od gozdnega predela pri slovensko-hrvaški meji. Nato jih je policija privedla k bližnji policijski postaji (nedoločeni) v Sloveniji, približno 30 minut stran od njihovega prvotnega stika s policijo. Navkljub prošnji za azil so enega migranta iz skupine, ki je bil sicer mladoleten, policisti obtožili laganja, ker se je skušal predstaviti kot član družine, in ignorirali njegovo prošnjo za azil. Intervjuvanca je policija kasneje odvedla na sekundarno lokacijo, ki jo je opisal kot zapor in je bila približno uro oddaljena od prvotne policijske postaje. Kasneje so ga premestili na uradni mejni prehod s Hrvaško (nedoločen) in ga tam pridržali. Nazadnje so intervjuvanca odpeljali na uro in pol do dve uri oddaljen in odmaknjen del meje med Bosno in Hrvaško, ki je od Velike Kladuše oddaljen približno 27 kilometrov, in ga s tepežem prisilno izgnali (pushback). (Illegal push-back and border violence report – december 2018, str. 98)

16) 2. 12. 2018 so Alžirca slovenski policisti pripeljali na policijsko postajo Brežice po tem, ko so ga ujeli v taksiju. Od Velike Kladuše je namreč delno pešačil, delno pa najemal taksi. Taksi sta ustavila dva

policista, dva pa sta nosila vojaško zeleno uniformo. Ko so policisti zabeležili njegove podatke in je podpisal dokumente, so ga naslednji dan odpeljali na mejni prehod Obrežje, kjer je bil pridržan 10 ur brez hrane in vode. Nato so ga hrvaški policisti s kombijem odpeljali v bližino meje z Bosno med Maljevcem in Buhačo. Tja so ga pripeljali ob 11.00, pričakalo pa ga je pet policistov s črnimi maskami in črno uniformo, ki so ga pretepli s pendreki.

(Illegal push-back and border violence report – december 2018, str. 110)

ZAKLJUČEK

Ugotovitve pričujočega poročila in že obstoječe raziskave ter zbrana pričevanja kažejo na zaskrbljujočo sliko delovanja slovenske policije pri obravnavi migrantov na policijskih postajah. Kršitve niso zgolj sporadične in odvisne od volje posameznih policistov, temveč je bilo sistematično zanikanje pravice do mednarodne zaščite zaukazano s samega vrha slovenske policije in ob vednosti vodilnih na Ministrstvu za notranje zadeve. Pričevanja oseb, ki so bile verižno izgnane iz Slovenije in prek Hrvaške v BiH, omenjajo nasilje, udarce, grožnje in prisilno podpisovanje neprevedenih dokumentov, ki ga zahtevajo slovenski policisti. Prav tako je Slovenija z izročitvijo več kot 4500 oseb na Hrvaško mnoge izmed njih izpostavila nevarnosti mučenja in kraj s strani hrvaške policije in tako povzročila dodatne travme ljudem v ranljivem položaju. Glede na predstavljeno gradivo so nujni naslednji ukrepi:

- takojšnje prenehanje kolektivnih izgonov na Hrvaško pod pretvezo meddržavnega sporazuma, takojšen suspenz veljave tega sporazuma ter spoštovanje temeljne pravice do mednarodne zaščite in človeškega življenja

- vzpostavitev civilnega nadzora nad delovanjem policije in vodenjem postopkov z migranti na južni meji, posebej v luči sistematičnih kršitev človekovih pravic

- polno razkritje vsebine spornih policijskih depeš in sprožitev preiskave proti nekdanjemu generalnemu direktorju policije Simonu Veličkemu, sedanji direktorici Tatjani Bobnar, nekdanji notranji ministrici Vesni Györkös Žnidar in nekdanjemu uslužbencu MNZ Boštjanu Šeficu zaradi suma zlorabe pooblastil

- preiskava proti posameznim policistom v primerih, ko je bila ugotovljena uporaba prekomerne fizične sile v obliki udarcev in brc proti osebam, ki so bile obravnavane na posameznih policijskih postajah na južni meji

Priloga 1: Policijska navodila z datumom 25. 5. 2018

1 priloga
mailN20180525-230680-UGDP_GP_1.txt

REPUBLICA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE
POLICIJA
GENERALNA POLICIJSKA UPRAVA

Številka: 225-2/2018/13 (2131-3)
Datum: 25.05.2018 14:52
Podpis: Simon VELIČKI

Naslovnik: Vse PU, GPU UUP CT, GPU UUP SMP SENDM
V vednost: GPU SGDP, GPU UKP, GPU NFL in GPU UPS OKC

Zadeva: Postopek za delo z migranti - naročilo
Zveza: naša dokumenta, št.: 225-2/2018/3 (2131-3), 2. 3. 2018 in 225-2/2018/5 (2131-3), 21. 3. 2018

Slovenija v letošnjem letu beleži izredno povečanje ilegalnih prehodov. V obdobju od 1. 1. 2018 do 20. 5. 2018 je bilo na območju Republike Slovenije obravnavanih 1.796 ilegalnih prehodov državne meje, v lanskem letu pa 484. Število se je glede na enako obdobje preteklega leta povečalo za 257 odstotkov. Spremenila se je tudi struktura državljanstev tujcev, in sicer so v porastu tujci, ki prihajajo iz severnoafriških držav. Pri tujcih, ki na nedovoljen način vstopijo v Republiko Slovenijo, opažamo tudi pogoste zlorabe azilnega postopka, o čemer smo vas že obvestili z dokumentom pod zvezo. Hkrati smo vas tudi obvestili in posredovali naročilo o postopanju v primeru prijete in izraženega namena oziroma podane prošnje za mednarodno zaščito

če iz okoliščine posameznega primera izhaja, da gre za izražen namen podaje prošnje za mednarodno zaščito zgolj z namenom odloga vračanja v sosednjo državo. Iz prakse postopanja, določenega z dokumentom pod zvezo, izhaja, da omejitve gibanja, izrečena po Zakonu o mednarodni zaščiti, praviloma niso vzdržala sodne presoje. Sodišča v postopku pritožbe niso sledile obrazložitvam MNZ, zato je bila tujcem odpravljena omejitev gibanja.

Zaradi nenehnega pritoka novih tujcev, ki na nedovoljen način vstopijo v Republiko Slovenijo, ter zaradi množičnih zlorab azilnega postopka (samovoljne zapustitve), vam naročamo naslednje:

1. Postopek s tujcem, ki je na nedovoljen način vstopil v Republiko Slovenijo

- po prijete tujca se opravi obvezna najava HVO v skladu s Sporazumom med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške o izročitvi in prevzemu oseb, katerih vstop ali prebivanje je nezakonito,

2. 2. 2018 v NM
Daj 2. 2. 2018
v KP 18 NM?

150 eur

Ugotovljeno, da ni
ni GAN

Stran 1

- 56
- v kolikor se v postopku s tujcem ugotovi, da ima v Republiki Hrvaški kakršenkoli status oziroma je prosilec za mednarodno zaščito, se ga v skladu s sporazumom vrača v Republiko Hrvaško.

če ima tujca v postopku mešana slovensko-hrvaška policijska patrulja, se ga preda v obravnavo hrvaškimi varnostnim organom, *na Slovensko*

- OZEMU*
- če tujec izrazi namen podati prošnjo za mednarodno zaščito v Republiki Sloveniji in se s tujcem ne ravna po prejšnji alineji, se opravi najava hrvaškimi varnostnim organom v skladu s sporazumom. Nato se izvedejo vsi utečeni postopki z osebo, ki je izrazila namen podati prošnjo za mednarodno zaščito

- Direktorat za upravne notranje zadeve, migracije in naturalizacijo (DUNZMN), ki je pristojen za sprejem in reševanje prošelj za priznanje mednarodne zaščite, bo za posameznike v skladu z Uredbo 604/2013 Republiki Hrvaški podal zahtevo za sprejem. Hkrati bodo v skladu z Zakonom o mednarodni zaščiti tujcu omejili gibanje. Tujca se bo nastanilo v Center za tujce, in sicer predvidoma za obdobje do 60 dni, dokler ima Hrvaška rok za odgovor na slovensko zahtevo po sprejemu.

V zvezi izvajanja zgoraj navedenih nalog:

- v kolikor bo Hrvaška zavrnila sprejem tujca v skladu z Uredbo 604/2013, bo DUNZMN tujca nastanil v Azilni dom in sprožil postopke odločanja o priznanju mednarodne zaščite

2. Postopek s tujcem, ki je samovoljno zapustil sprejemne prostore azilnega doma

- tujca, ki izrazi namen podati prošnjo za mednarodno zaščito v Republiki Sloveniji, se namesti v sprejemne prostore Azilnega doma dokler uradnik DUNZMN ne sprejme njegove prošnje. Ob namestitvi v sprejemne prostore se tujca seznanj s pravicami in obveznostmi, vključno z informacijami o posledicah samovoljne zapustitve sprejemnih prostorov, v njem razumljivem jeziku. S samovoljno zapustitvijo sprejemnih prostorov se smatra, da je tujec odstopil od namena, da v Republiki Sloveniji poda prošnjo za mednarodno zaščito,
- tujca, ki samovoljno zapusti sprejemne prostore Azilnega doma oziroma se ga zazna ali ga ima policija v postopku izven sprejemnih prostorov, se ga obravnava po Zakonu o tujcih in se izvede ustrezen postopek v skladu z Zakonom o prekrških.

V zvezi izvajanja nalog pod številko 2:

- Urad vlade za oskrbo in integracijo migrantov bo zagotovil posredovanje ažuriranih podatkov o samovoljnih zapustitvah sprejemnih centrov
- policisti se dnevno seznanjajo s seznamom samovoljnih zapustitev sprejemnih centrov.

- vse policijske enote so pri svojem rednem delu pozorne na identifikacijo tujcev, ki so samovoljno zapustili sprejemne prostore,
- v primerih zaznave tujca je enota, ki ima tujca v postopku, zadolžena za izdajo Sklepa o pridržanju ter za takojšnje obveščanje enote prve obravnave. Prav tako enota zaznave opravi vnos pridržanja v FIO, enota prve obravnave pa pridržanje zaključi,
- enota zaznave ali druga enota iste policijske uprave tujca odpelje do enote prve obravnave, ki je pristojna za vračanje tujca (prva enota prijetja ob nedovoljenem vstopu).

3. Postopek s tujcem, ki je samovoljno zapustil azilni dom

- če je iz uradnih evidenc pristojnega organa razvidno, da je prosilec samovoljno zapustil Azilni dom ali njegovo izpostavo in se v treh dneh od samovoljne zapustitve ni vrnil, se šteje njegova prošnja za umaknjeno. V tem primeru, kol tudi v primeru, če še niso minili trije dnevi od njegove zapustitve Azilnega doma, se tujca samo napoti nazaj v Azilni dom ter o tem obvesti Urad vlade za oskrbo in integracijo migrantov
- Urad za oskrbo in integracijo migrantov bo zagotovil posredovanje ažuriranih podatkov o samovoljnih zapustitvah Azilnega doma
- policisti se dnevno seznanjajo s seznamom samovoljnih zapustitev Azilnega doma,

Za dodatna preverjanja statusa tujcev oziroma ostalih vprašanj o posameznih primerih se lahko pridobijo podatki 24/7 na:

- Urad za oskrbo in integracijo migrantov,
- DUNZMN - dežurni operativec Sektorja za postopke mednarodne zaščite,

Naloge se pričnejo izvajati z dnem 28. 5. 2018 in se izvajajo do preklica.

Lep pozdrav,

Priloga 2: Dopis Varuha človekovih pravic o ugotovitvah ob obisku policijskih postaj

REPUBLIKA SLOVENIJA

VARUH
ČLOVEKOVIH
PRAVIC

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

Številka: 8.6 - 3 / 2018 - 3 - KO
Datum: 08.07.2018

Ministrstvo za notranje zadeve
Kabinet ministric
Štefanova ulica 2
1000 Ljubljana
gp.mnz@gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE
POLICIJA

06.07.2018	M
Prejeto:	Sig. znak:
Vredn.:	Priloge:
Številka zadeve:	091 - 101/2018/1
V vednost:	(2) 1-01 13 1-03

10.07.2018	UP
Prejeto:	Sig. znak:
Vredn.:	Priloge:
Številka zadeve:	214-05/2018/1
V vednost:	

Spoštovani,

Varuh človekovih pravic RS (Varuh) se je na podlagi novinarskega vprašanja, ki mu je bilo posredovano dne 12. 6. 2018, seznanil s primeri pričevanja oseb o domnevnih ravnanjih slovenskih policistov, ki naj bi ob njihovem prijettu na meji med Republiko Hrvaško in Republiko Slovenijo ter v notranjosti (večinoma pri Črnomlju) zavračali možnost prošelj za azil. Da naj bi do takšnih primerov prihajalo, je med drugim poročal tudi časopis Dnevnik v članku z naslovom "Ali v Sloveniji res ni več azila? Kaj naj storimo zdaj?" in "So vam obstreli otroka? Dobrodošli v Evropi!", ki sta bila objavljena dne 14. 6. 2018 oziroma 15. 6. 2018. Pripevek na to temo je bilo mogoče zaslediti tudi v oddaji Globus, ki je bila dne 14. 6. 2018 na prvem sporedu Televizije Slovenija. Z namenom preveritve navedb, ki se nanašajo na položaj tujcev, ki nedovoljeno prestopijo državno mejo na območju Policijske postaje Črnomelj in Policijske postaje Motilka, je Varuh brez predhodne najave 19. 6. 2018 obiskal omenjeni policijski postaji.

Iz prejete informacije novinarja, ki je vsebovana v novinarskem vprašanju z dne 12. 6. 2018, izhaja, da sta osebi ~~Stevan M...~~ in ~~Stevan M...~~ med njegovim obiskom v Veliki Kladuši (BiH) dne 11. 6. 2018 trdili, da sta v Sloveniji zaprosili za azil, vendar so jima policisti rekli, da "ni azila v Sloveniji". Vrnjena sta bili na Hrvaško in od tam v Bosno in Hercegovino. Iz izpisa elektronske knjige pridržanj na PP Črnomelj, ki smo ga pridobili 19. 6. 2018, sta omenjeni osebi zavedeni pod št. zadeve 000089855. Skupaj z njima so bile v postopku, ki je bil 8. 6. 2018 začel ob 17:19 uri, obravnavane še tri druge osebe. Predmetna zadeva se vodi v spisu št. 2253-195/2018 (ilegalni prehod 8. 6. 2018 Bojancl). V zapisniku o izročitvi in sprejemu oseb po skrajšanem postopku na podlagi tretjega in četrtega odstavka 2. člena Sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške o izročitvi in sprejemu oseb, katerih vstop ali prebivanje je nezakonito, ki je v tem spisu, so pri vseh petih posameznikih kot razlog za zapustitev matične države navedene vojne razmere oziroma yersko preganjanje. Kot njihova ciljna država pa sta navedeni Slovenija oziroma Nemčija.

Državljan ~~Stevan M...~~ (v knjigi pridržanj na PP Črnomelj se kot št. zadeva vodi pod 000089835; čas začetka postopka je 7. 6. 2018-ob 11:45) je novinarju dejal, da je v Sloveniji zaprosil za azil, a je bil v nadaljevanju odpeljan nazaj na Hrvaško od tam pa v Bosno in Hercegovino. Iz knjige pridržanj PP Črnomelj je prav tako razvidno, da so policisti v postopku dne 7. 6. 2018 od 20:13 ure dalje obravnavali skupino petih oseb, glede katerih je

VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC RS
DUNAJSKA 36, 1105 LJUBLJANA TELEFON: +386 1 47 500 50 FAX: +386 1 47 500 40
BREZPLAČNI TELEFONSKI KLIC IN INFORMACIJE: 080 15 30 E-POŠTA: INFO@VARUH-RS.SI
WWW.VARUH-RS.SI

novinar, ki se je s štirimi od njih pogovarjal v BiH zapisal: "Prijeti 8. junija 2018 okrog 20h pri Čromlju (ta dan je sicer malo vprašljiv, saj je bila tisti dan, kolikor se spomnim, v Čromlju huda toča, oni pa tega niso omenjali; lahko, da so se zmotili za kakšen dan. Trdijo, da so zaprosili za azil. Trdijo, da so jim policisti neposredno po prijettu pobrali denar (vsote okrog 100 evrov). Eden od njih je kasneje vprašal na slovenski policijski postaji, kje je njegov denar druge policiste, ki so jih sprejeli na postaji, vendar niso o denarju vedeli nič. Domnevajo, da je razlog za odvzem denarja, odvzem možnosti, da bi še kdaj poskusili pot v Slovenijo. Odpeljani nazaj na Hrvaško in od tam v Veliko Kladušo - Bosna in Hercegovina, kjer se nahajajo na dan 11. junij 2018. Pokazali razbite telefone - počena stekla in uničeni kontakti za polnjenje (nisem dobro razbral, ali so jim jih razbili hrvaški ali slovenski policisti). Pravijo, da je namen razbijanje, da ne bi več uporabljali telefonov kot GPS napravo z zemljevidom, s pomočjo katerih se podajo na pot (pešačijo) preko Hrvaške v Slovenijo".

Ob obisku PP smo med primeri, ki jih je v juniju 2016 obravnavala ta policijska postaja, naključno pregledali še spis št. 2253-196/2018. Iz zapisnika o izročitvi in sprejemu oseb po skrajšanem postopku, ki je v tem spisu, izhaja, da je bilo na mejnem prehodu Petrina izročeni šest državljanov Pakistana, ki so vel kot razlog za zapustitev matične države navedli vojne razmere. Tako v spisu št. 2253-195/2018 kot tudi v spisu št. 2253-196/2018 smo poleg istovrstnih razlogov za zapustitev matične države zasledili še nekatere druge podobnosti. V obeh spisih so tako izjave oseb v postopku razvidne zgolj iz uradnih zaznamkov o ugotovljenih dejstvih in okoliščinah ter uradnih zaznamkih o zbranih obvestilih, ki so v obliki povzetka zapisani s strani policista. Uradni zaznamki so glede vsebine v pretežni meri identični in se oredotočajo zgolj na potovanje in prehod meje. Iz spisa št. 2253-196/2018 je iz kronološkega zapisa opravil med pridržanjem razvidno, da je razgovor z osebo (skupaj s še nekaterimi opravil) trajal povprečno po tri minute, med tem, ko so bili razgovori z osebami, ki so zavedene v spisu št. 2253-195/2018, opravljani istočasno za vee v trajanju petih minut. Vsem osebam je bil v obliki pisne odločbe izdan zgolj sklep o pridržanju, v katerem je kot razlog pridržanja navedeno: "oseba je ilegalno prestopila državno mejo in jo je potrebno izročiti tujim varnostnim organom". Posamezna oseba je bila ob tem seznanjena zgolj o pravicah, ki grede pridržani osebi. V zvezi z njihovo izročitvijo na podlagi Sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške ni bila nikomur izdana pisna odločba, ki bi vsebovala razloge za odločitev in pravna sredstva (ta sicer za tovrstne primere niti ni predvidena). Tako tudi ni iz nobenega pisnega vira, ki je v omenjenih spisih, razvidno, da bi glede položaja, ki se tiče njihove vrnitve, tujci prejeli kakršnakoli ustna pojasnila glede razlogov (npr. v obliki stavka, ki bi poleg povedi zajeti v sklepu o pridržanju, vseboval še pojasnilo, da je oseba treba izročiti tujim varnostnim organom, ker v Republiki Sloveniji ni zaprosila za mednarodno zaščito).

Odbor za migracije, begunce, in demografijo Parlamentarne skupščine Sveta Evrope (Odbor) je v svojem poročilu z dne 16. 3. 2010 (Readmission agreements: a mechanism for returning irregular migrants) že izpostavil stališče zagovornikov "sporazumov o vračanju", ki navajajo, da tovrstni sporazumi le zagotavljajo pravni okvir in so zgolj sredstvo, ki omogoča lažji način vrnitve, da pa so vprašanja, ki se tičejo človekovih pravic, že upoštevana pri sprejetju odločitve o vrnitvi. Če se tovrstni sporazumi izvajajo skrbno, lahko prispevajo k skrajševanju negotovosti, kot tudi časa, ko je tujcu omejeno gibanje. Odbor se je dotaknil tudi kratkih časovnih rokov, znotraj katerih je takšna oseba lahko fizično prisotna v državi, v katero je prispela. Opozoril je, da je takšen čas lahko prekrat; da bi oseba podala prošnjo za azil. Zaradi ozkega časovnega okvirja, pa obstaja tudi velika nevarnost, da je njena prošnja epregledana.

Upoštevajoč navedeno Varuh meni, da izvajanje sporazuma o vračanju ne sme spodbujati k sprejemanju vprašljivih odločitev glede vrnitve, ki sicer ne bi bile sprejete, če takšnih sporazumov ne bi bilo. Kot je bilo že zgoraj pojasnjeno, so tovrstne vrnitve izpeljane brez pisne odločbe ob odsotnosti pravnih sredstev, s katerimi bi lahko posameznik učinkovito izpodbijal sprejeto odločitev. Ker gre za odločitve, ki so sprejete v zelo kratkem časovnem obdobju (parih dni), je pomembno, da se pristojni organ, ki opravi vrnitev, predhodno skrbno prepriča, ali ne gre za osebo, ki morda želi izraziti namen, da bo vložila prošnjo za mednarodno zaščito. Ker pisni sklep o vrnitvi osebe ni izdan, je še toliko bolj pomembno, da se dosledno dokumentirajo vse okoliščine (tudi izjave), ki tudi kasneje dopuščajo vpogled v pravilnost in zakonitost tovrstne sprejete odločitve. To sicer ni pomembno le za posameznika, ki je bli obravnavan, temveč tudi za učinkovit nadzor nad delom policistov. Ugotavljamo, da prihaja trenutno, zaradi neobstoja neposrednega spremljanja policijskega dela s tujci (npr. s strani nevladnih organizacij) v fazi vse od začetka njihovega prijetja (oziroma pridržanja/zadržanja) pa do izročitve po sporazumu, do nezaupanja, ki se v nasprotujočih si izjavah pojavlja tudi v medijih (npr. glede sodelovanja policije z nevladnimi organizacijami objavljeno v že omenjenem prispevku v Dnevniku 14. 6. 2018).

Po prvem odstavku 42. člena Zakona o mednarodni zaščiti (ZMZ-1) lahko državljan tretje države ali oseba brez državljanstva, ki je v Republiki Sloveniji, pri katerem koli državnem organu ali organu samoupravne lokalne skupnosti v Republiki Sloveniji izrazi namen podati prošnjo za mednarodno zaščito. V zadevi Policijske uprave Novo mesto št. 225-14/2018/4 (3J4-16) z dne 25. 5. 2018 z naslovom Postopek za delo z migranti - naročilo, je v okviru postopka s tujcem, ki je na nedovojen način vstopil v Republiko Slovenijo, zaslediti naročilo policijskim enotam, da se tujca, če ga ima v postopku mešana slovensko-hrvaška policijska patrulja, preda v obravnavo hrvaškim varnostnim organom, ne glede na to, ali je bil tujec prijet na slovenskem ali hrvaškem ozemlju oziroma ne glede na to, ali je mešana patrulja izvajala naloge na slovenskem ali hrvaškem ozemlju. Naslednja alineja omenjenega naročila predvideva takšno ravnanje, tudi če tujec izrazi namen podati prošnjo za mednarodno zaščito v Republiki Sloveniji. Naročilo zgolj v nadaljevanju omenja, da v primeru, če se ne ravna po zgornjem naročilu, se izvedejo utečeni postopki glede osebe, ki je izrazila namen podati prošnjo za mednarodno zaščito. Takšna ureditev po naši presoji odstopa od prej omenjene zakonske ureditve in v praksi lahko pomeni, da se osebe, ki se nahajajo na slovenskem ozemlju brez kakršne koli odločbe izročijo drugi državi in sicer tudi, če v času, ko se nahajajo v Republiki Sloveniji, izrazijo namen podati prošnjo za mednarodno zaščito. Koliko je takšnih primerov in ali do njih prihaja, Varuh ob obisku PP Črnomelj in PP Metlika ni preverjal, je pa po stališču Varuha morebitno takšno postopanje sporno.

Na PP Črnomelj smo s strani pomočnika komandirja g. Petra Vipavca pridobili podatek, da je bilo na območju PU Novo mesto letos (po dostopnih podatkih ob našem obisku) obravnavanih 1435 migrantov, od katerih jih je 967 zaprosilo za azil. Od preostalih jih je bilo v Republiko Hrvaško vmjenih 434. Trinajstih oseb pa ni bilo mogoče vrniti, ker je šlo za mladoletnike brez spremstva. Omenjen podatek glede števila obravnavanih in deleža prosilcev za azil na območju PU Novo mesto, je lahko približen pokazatelj trenda, koliko oseb je v nekem obdobju zaprosilo za azil. Teh je bilo 68 %. Ker je v omenjenem članku v Dnevniku z dne 15. 6. 2018 navedeno, da je "junija počil film in da odtlej tudi slovenska policija na Kolpi arbitrarno zavrača prošnje za azil", smo preverili, koliko oseb je v mesecu juniju (od 1. 6. 2018 do 19. 6. 2018) obravnavala PP Črnomelj. Po besedah pomočnika komandirja so v juniju do našega obiska obravnavali 325 oseb. Od teh je bilo le sedem oseb oziroma 2 % odpeljanih v Azilni dom, medtem ko je bilo 318 oseb vmjenih v Republiko

Hrvaško. Za primerjavo navajamo, da je PP Metlika, glede na podatke, ki nam jih je posredoval pomočnik komandirja g. Robert Krajnc, letos obravnavala 371 oseb (v času med 1. majem in 19. junijem pa 259 oseb), od katerih jih je 343 zaprosilo za mednarodno zaščito, kar je 92 %.

Izpostavljeni pričanja posameznikov, v prejšnjem odstavku omejena znatna razhajanja v odstotkih in naročilo za delo z migranti v depeši PU Novo mesto z dne 25. 5. 2018, po mnenju Varuha, nakazujejo na obstoj resne bojazni, da bi lahko prihajalo do skupinskih izgonov tujcev, ki so po 4. členu Protokola št. 4 h Konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin prepovedani. V pregledanih primerih (npr. na PP Črnomelj - spis št. 2253-196/2018 in 2253-195/2018, na PP Metlika - pa spis št. 225-96/2018/6) podrešamo (reano) obravnavo osebnih okoliščin vsakega posameznika na način, ki bi lahko odpravil dvom, ali je imela oseba, ki se je nahajala v pridržanju na PP, namero podati prošnjo za mednarodno zaščito oziroma ali jo je podala, pa je bila ta morda prelišana. Izjave tujcev, ki so praviloma izredno skope in se v pretežni meri nanašajo na potovanje ter prehod meje, so zajete v obliki uradnih zaznamkov, iz katerih pa (po tem kar smo lahko ugotovili ob pregledu zgolj nekaterih spisov) niso dosledno prenesene v zapisnike o izročitvi in sprejemu oseb po skrajšanem postopku. To velja na primer za razloge za zapustitev matične države, ki je lahko pomemben dejavnik pri morebitni nameri za mednarodno zaščito. Če smo tovrstne primere na PP Črnomelj zgoraj že izpostavili, pa smo to zasledili tudi v edinem primeru, ki smo si ga ogledali na PP Metlika. V zapisniku o izročitvi in sprejemu oseb št. 225-96/2018/6 z dne 8. 6. 2018 je pri podatkih o osebah, glede razloga za zapustitev matične države, navedeno "ekonomski migrant", čeprav sta dva od njih na vprašanje policista povedala, da sta matično državo zapustila zaradi groženj. Ob tem pa tudi ni z nobenim dodatnim stavkom pojasnjeno, za kakšne grožnje je šlo. Skope izjave, zajete v obliki uradnih zaznamkov, porajajo dvom, če so policisti vsakega posameznika v zadostni meri obravnavali na način, da bi ugotovili, ali potrebuje mednarodno zaščito, oziroma če ima namen zaprositi za mednarodno zaščito. Varuh je že v letnem poročilu za leto 2004 sicer izpostavil, da uradni zaznamek o zbranih obvestilih, ki ga sestavi delavec policije, ne vsebuje nujno tiste vsebine, ki je bila dejansko povedana ali ugotovljena. Gre pač za listino, ki jo delavec policije zapiše (morda celo po spominu) po opravljenem uradnem dejanju. Vsebinsko uradnega zaznamka določi zgolj oseba, ki to listino sestavi in zapiše. Oseba, katere izjave je (ali naj bi bila) v uradnem zaznamku zapisana, niti ne ve, kaj je o njeni izjavi zapisano. Ta oseba uradnega zaznamka ne vidi, ne prebere, ne avtorizira njegove vsebine in ga ne podpiše. Uradni zaznamek podpiše zgolj delavec policije, ki je zbiral obvestila, opravil razgovor ter uradni zaznamek tudi sestavil in zapisal. Pri tem lahko nehote pride do vsebinskih pomanjkljivosti ali netočnosti v zapisu (na primer zaradi nepazljivega poslušanja sogovornika, napačnega razumevanja, netočnega povzemanja izjav, površnega opazovanja ali pomanjkanja strokovnega znanja s področja, ki je predmet zapisa, itd.). V delu s tujci bo do tega lahko prihajalo tudi zaradi nepoznavanja jezika in kulture, zato je še posebej pomembno, da so policisti ustrezno usposobljeni, tudi pri zaznavi oseb, ki potrebujejo mednarodno zaščito, pa tega morda ne znajo povsem nedvoumno izraziti.

Čeprav je iz 42. člena ZMZ-1 mogoče razbrati, da posameznik svojo željo po mednarodni zaščiti izrazi sam, brez kakršnega koli predhodnega vpliva s strani organa, pa menimo, da je v tovrstnih primerih, ko je odločitev o vrnitvi praviloma izvedena v roku enega dne od časa pridržanja, pomembno, da policisti vsem osebem, ki potrebujejo mednarodno zaščito, po potrebi čim prej zagotovijo tudi ustrezne informacije glede azilnih postopkov v jeziku, ki ga razumejo in jim omogočijo dovolj časa, da se lahko izrazijo, če bi želeli podati prošnjo za azil.

VARUH ČLOVEKOVH PRAVIC RS
WWW.VARUH-RS.SI

in če želijo, da jim to tudi omogočilo (tako tudi Odbor v omenjenem poročilu z dne 16. 3. 2010). To zahtevajo tudi okoliščine teh primerov. Iz že omenjenih uradnih zaznamkih o zbranih obvestilih, je namreč mogoče razbrati, da gre pogosto za osebe, ki so ob prijetju izčrpane. Nadalje, tako iz opravič med pridržanjem kot uradnih zaznamkov izhaja, da so osebe prve ure po prijetju podvržene določenim postopkom, ki služijo ugotavljanju dejstev (glede identitete, kraja vstopa ...). To lahko vse dodatno vpliva na okoliščine, da ima oseba manj časa in priložnosti, da izrazi nameru podati prošnjo za azil. Menimo, da bi bilo v teh primerih, ko je odločitev o vrnitvi sprejeta v tako kratkem času in brez pisne odločbe ter tudi brez možnosti uveljavljanja učinkovitega pravnega varstva (oseba se lahko pritoži le zoper odločitev o pridržanju), morda na mestu, da se od posameznika pridobi izjavo, ali ima nameru podati prošnjo za mednarodno zaščito v Republiki Sloveniji in se to tudi ustrezno dokumentira.

Sklicujemo se na 7. in 9. člen Zakona o varuhu človekovih pravic ter vljudno prosimo, da se opredelite do zgoraj izpostavljenih pomislekov, stališč in ugotovitev Varuha in nam posredujete svoj pogled o njih oziroma, da nas seznanite z morebitnimi že sprejetimi ali predvidenimi ukrepi glede izpostavljene problematike.

Iz dopisa Policijske uprave Novo mesto, št. 007-4/2017/102 z dne 15. 11. 2017; zadeva EURODAC - preverjanje tujcev, ki nezakonito/nedovoljeno prestopijo državno mejo, je mogoče razbrati razlikovanje med izraženim namerom podati prošnjo za mednarodno zaščito in nedvoumno izraženim namenom podati prošnjo za mednarodno zaščito. Ker iz izjav, s katerimi se je Varuh seznanil na podlagi novinarskega vprašanja in dopisa Pravno-informacijskega centra nevladnih organizacij, izhaja, da naj bi bile prošnje posameznikov za mednarodno zaščito preslišane, prosimo, da nam posredujete stališče tudi o tem, kaj pomeni izraziti nameru za vložitev prošnje za mednarodno zaščito. Ob tem vas prosimo, da nas seznanite, ali ste v zvezi z izražanjem namer za vložitev prošnje za mednarodno zaščito posredovali kakršna koli navodila ali uameritve pristojnim organom ter če je glede tega, od kar se (učinkovito) izvaja Sporazum med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške o izročitvi in sprejemu oseb, katerih vstop ali prebivanje je nezakonito, prišlo do sprememb.

Pravno-informacijski center nevladnih organizacij je Varuha seznanil tudi z imeni nekaterih drugih oseb, ki naj bi ob njihovem obisku v Veliki Kladuši in Bihaču zatrjevale, da so bile vrnjene v Republiko Hrvaško, čeprav so v Sloveniji zaprosile za azil. Ob tem izpostavljamo samo dva primera in sicer ~~██████████~~, državljana Pakistana, ki naj bi bil po podatkih iz izpiske knjige pridržanj na PP Črnomelj pridržan dne 9. 6. 2018 od 8:27 do 12:22 ter ponovno 10. 6. 2018 od 11:02 do 14:05 (glede na njegovo trditev nas, poleg vaših ugotovitev v njegovi zadevi, zanima tudi pojasnilo, kje se je nahajal v vmesnem času, ko se njegovo pridržanje ni izvajalo na PP Črnomelj in kašen je bil njegov status v tem času). Sporočite nam tudi, kako je bil obravnavan ~~██████████~~, državljan Sirije, katerega okvirni datum nezakonitega prehoda naj bi bil 21. 6. 2018 v okolici Črnomlja. Odpeljan naj bi bil na PP Metlika. Mejo naj bi prečkal v spremstvu sedmih oseb, ki naj bi bili vsi državljani Sirije. Med njimi naj bi bil tudi mladoletnik brez spremstva, zaradi česar nas primer še posebej zanima.

Varuh je v obravnavo prejel tudi pobudo tujca ~~██████████~~, državljana Pakistana. Tujec navaja, da je v Slovenijo vstopil 3. 5. na območju Ilirske Bistrice. Na glavni ulici sta s prijateljem zagledala dva policista, šla do njiju in v angleščini izjavila, da želi zaprositi za azil. Tudi na policijski postaji, kamor sta bila odpeljana, sta ta tujca preko prevajalca za farsi jezik zaprosila za azil, po njegovem odhodu pa še enkrat v angleščini.

Policisti so odgovorili, da morajo pripraviti dokumentacijo in da ga bodo potem odpeljali na »urad za azil«. Ko je bil prepravljan na kraj, kjer naj bi prenočil, je še enkrat zaprosil za azil. To je storil tako, da je rekel, da je begunec, da bi rad ostal v Sloveniji in zaprosil, da ga peljejo v begunski kamp. Zjutraj 4. 5. pa ga je policija prepeljala na Hrvaško in ga izročila hrvaški policiji.

Nekaj tednov kasneje (točnega datuma se tujec ne spomni) je zopet prečkal mejo s Slovenijo v skupini sedmih migrantov. Približno 20 km od meje (točnega kraja tujec ne ve, vendar iz dokumentacije, ki smo jo pridobili na PP Črnomelj, izhaja, da je bil ta tujec obravnavan na tej postaji 7. 6. 2018) so odšli na policijsko postajo, da bi zaprosili za azil. Policisti so jim ukazali, da se uležejo na tla. Ob postopku naj bi bili policisti na splošno verbalno agresivni (govorili naj bi jim grde besede in njihov ton je bil zelo osoren). Eden izmed tujcev je na vprašanje, če lahko gre na stranišče, dobil udarec v obraz, drugi tujec (ker ni razumel angleškega ukaza, da se mora uleči na tla) pa je najprej dobil brco, nato se je ulegel v napačno pozicijo in takrat ga je policist oplazil z električno palico (to je opisal kot *it was black colour it was in three steps*). Po osebni preiskavi jih je policija peljala v manjši kontejner. Policija jim je ob podpisu dokumentov zagotovila, da podpisujejo dokumente za azil in da jih bodo naslednji dan odpeljali v begunski kamp, a jih je naslednji dan z avtom odpeljala na postajo hrvaške mejne policije.

Predlagamo, da se tudi ti očitki na postopek policistov natančno preučijo in da nas seznanite s svojimi ugotovitvami in morebitnimi ukrepi v tej zvezi. V tej zvezi opozarjamo na mnenje agencije FRA 6.1 (vir: Poročilo o temeljnih pravicah 2018), da morajo države članice FRA okrepiti preventivne ukrepe, da bi zmanjšale verjetnost nasilnega vedenja posameznih policistov ali mejnih uslužbencev na mejah. Kadar pa se pojavijo poročila o okrutnem ravnanju, jih je treba učinkovito preiskati, storilcem pa soditi.

Vaš odgovor pričakujemo v 30 dneh po prejemu tega dopisa.

Lep pozdrav,

Ivan Šelih
namestnik varuhinje človekovih pravi

Poročilo je pripravila civilna iniciativa Info Kolpa s podporo organizacije Border Violence Monitoring v maju 2019.